

RAPORT Z WIZYTACJI
(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 28 – 29 kwietnia 2016 r. na kierunku *filologia*

prowadzonym w ramach nauk humanistycznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej

na/w Wydziale Interdyscyplinarnym Akademii Polonijnej w Częstochowie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr Clarinda Calma, członek PKA

członkowie:

- 1. dr hab. Bożena Rozwadowska – Ekspert PKA,**
- 2. prof. dr hab. Andrzej Łyda – Ekspert PKA,**
- 3. Grzegorz Kołodziej – Ekspert PKA ds. wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia**
- 4. Tomasz Kocol – Ekspert PKA ds. Studenckich**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia prowadzonym na Wydziale Interdyscyplinarnym Akademii Polonijnej w Częstochowie odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Poprzednia ocena jakości kształcenia na ww. kierunku została przeprowadzona w 2009 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej na podstawie Uchwały Nr 2017/2010 z dnia 11 marca 2010 r. Uczelnia dostosowała się do uwag PKA z wizytacji, jaka miała miejsce w 2009 r.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych dyplomowych wraz z

ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	Znacz- ąco	częściowo	Niedostatecz- nie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia			X		
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych	X				
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			

¹Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów			X		
--	--	--	---	--	--

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

Max. 19000 znaków (ze spacjami)

1. Ocena: w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1

Koncepcja kształcenia na kierunku Filologia w Akademii Polonijnej w Częstochowie opiera się na przedmiotach nauczania związanych z dyscyplinami naukowymi, które znajdują się w obszarze nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa i jest powiązana z misją i strategią rozwoju uczelni. Zgodnie ze Statutem Akademii Polonijnej w Częstochowie misją uczelni jest kontynuowanie dziedzictwa poprzez nauczanie, prowadzenie badań naukowych i poszukiwanie prawdy oraz jej głoszenie w poczuciu odpowiedzialności chrześcijańskiej i zaangażowania wobec narodu i Rzeczypospolitej Polskiej. Misja Akademii Polonijnej opiera się na wizji pozostającej w ścisłym związku ze zmianami zachodzącymi w świecie. Misja ta pozostaje w związku z ze zmianami zachodzącymi w szkolnictwie wyższym w Unii Europejskiej zgodnie z Deklaracją Bolońską Natomiast strategia Akademii Polonijnej uwzględnia wizję dróg rozwoju służącą ugruntowanej pozycji Akademii w europejskim środowisku akademickim. Uczelnia korzysta z wzorców ukształtowanych zarówno w polskim jak i europejskim akademickim środowisku akademickim, umiejętnie dostosowując je do niekorzystnych uwarunkowań demograficznych i malejącego zainteresowania studiami na kierunkach humanistycznych. Dostosowanie to polega m.in. na odchodzeniu od specjalności nauczycielskiej, której absolwenci mogą mieć trudności ze znalezieniem zatrudnienia i rozwijaniem specjalności języka w biznesie oraz tłumaczeniowej, co znajduje uzasadnienie w specyfice kulturowej i gospodarczej Częstochowy. Polityka jakości Jednostki

jest wypadkową strategii Uczelni i jest zintegrowana z misją Uczelni, a za jej realizację odpowiada każdy pracownik Uczelni. Za cel pierwszorzędny polityki jakości Akademia Polonijna uznaje posiadanie przez absolwentów wiedzy, umiejętności i kompetencje społecznych zgodnych z założeniami Krajowych Ram Kwalifikacyjnych oraz potrzebami i oczekiwaniami globalnego, krajowego, regionalnego i lokalnego rynku pracy.

Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia, która pozostaje w zgodzie z misją Uczelni i strategią Wydziału realizując dobry program kształcenia na kierunku filologia.

Należy zauważyć, że oferta kształcenia obecnie realizowana w ramach studiów filologicznych na AP nie jest szeroka. Obecnie oferowane są studia na następujących specjalnościach: nauczyciel języka angielskiego, język angielski biznesu, język niemiecki biznesu, tłumacz języka angielskiego, tłumacz języka niemieckiego. Oferta ta daje jednak studentom możliwości dokonywania wyborów „ścieżki” programowej. Wśród specyficznych dla Jednostki celach podkreślić należy propozycję edukacji szerokiej, nazywanej tu „licencjatem rozwojowym” oraz możliwość skorzystania z szeregu szkoleń dodatkowych jako praktycznej interpretacji rzeczywistości.

Obecna ograniczona oferta kształcenia nie pozwala na dokonywanie radykalnych zmian w samej koncepcji kształcenia. Nie są one zresztą konieczne zważywszy na fakt, że uwzględnia one bardzo szerokie spektrum efektów.

1.2

Jednostka deklaruje w swoim raporcie samooceny siedem obszarów rozwoju. Są to: kształcenie i utrzymanie **dydaktyki** o wysokiej jakości, adekwatnej do potrzeb współczesnej gospodarki i potrzeb lokalnego, krajowego i europejskiego rynku pracy; budowanie środowiska **innowacyjnego** poprzez rozwój wieloaspektowej płaszczyzny służącej kształtowaniu właściwych postaw studentów oraz absolwentów, jak i zapewniającej nowatorskie rozwiązania technologiczne i organizacyjne; prowadzenie praktyki zawodowej - osiągnięcie znaczącego poziomu rozwoju połączenia teorii z praktyką zawodową na kierunku Filologia, które będą adekwatne do stale ewoluujących potrzeb, ze szczególnym naciskiem na przygotowanie do zawodu po zakończeniu studiów; promocji kierunku Filologia dla studentów z Unii Europejskiej z wykładowym językiem angielskim; współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie jakości kształcenia oraz odbywania praktyk zawodowych i innowacji w środowisku zawodowym oraz pozyskiwania środków finansowych krajowych i unijnych na realizację projektów. Plany rozwoju kierunku filologia biorą pod uwagę obecne tendencje rozwojowe w obszarze, do którego przynależy filologia, czego najwyrazistszym dowodem jest uwzględnianie roli wiedzy na temat krajów angielskiego obszaru językowego oraz roli języka w kształtowaniu relacji międzynarodowych i międzykulturowych. Jednak perspektywa rozwoju kierunku filologia nie rysuje się dobrze. Powodów upatrywać jednak należy nie w braku reakcji na zmiany w otoczeniu, w tym w obszarze nauk humanistycznych, ale w coraz mniejszej liczbie kandydatów na studia filologiczne, zwłaszcza w uczelniach niepublicznych, które nie wytrzymują konkurencji uczelni publicznych, głównie z racji finansowych. W przypadku filologii angielskiej w Akademii Polonijnej spadek liczby studentów jest dość wyraźny. Negatywną tendencję spadkową należy odnotować również w przypadku filologii germańskiej. Plany uczelni przewidują zmianę profilu kierunku na praktyczny, co powinno przełożyć się na wyeksponowanie zarówno na etapie rekrutacji jak i w samym przebiegu studiów „praktycznego” (tj. zorientowanego na zawód) charakteru studiów. Może to stanowić o zwiększeniu atrakcyjności studiów i samego naboru w kolejnych latach. Władze koncentrują się ponadto na podtrzymaniu zainteresowania specjalnością tłumaczeniową i języka biznesu, co ma uzasadnienie w specyficznym dla Częstochowy rynku pracy. Nie planuje się otwarcia nowych specjalności w ramach kierunku.

1.3

Uchwała nr 18/2012 Rady Wydziału Interdyscyplinarnego AP przyporządkowała kierunek studiów *filologia* dla studiów pierwszego i drugiego stopnia do obszaru kształcenia w zakresie nauk humanistycznych, jako dziedzinę, do której odnoszą się efekty kształcenia wskazała nauki humanistyczne, a w ich obrębie pięć dyscyplin naukowych: filozofia, historia, językoznawstwo, kulturoznawstwo i literaturoznawstwo. Jednostka (którą w przypadku kierunku *filologia* jest Wydział

Interdyscyplinarny AP) prawidłowo przyporządkowała kierunek *filologia* do obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych i dyscyplin naukowych tj.- literaturoznawstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo, historia, filozofia. _

1.4

Obecnie oferowane są studia na następujących specjalnościach: nauczyciel języka angielskiego/niemieckiego, język angielski/niemiecki biznesu, tłumacz języka angielskiego/niemieckiego, z których tylko część jest realizowana w bieżącym roku akademickim.

Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany. Zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Należy podkreślić ścisłą korelację efektów poszczególnych przedmiotów, uwzględniających specyfikę poszczególnych przedmiotów oraz typów zajęć z efektami kierunkowymi. Matryca efektów nie jest nadmiernie rozbudowana – w sposób utrudniający zarówno ich całościowe zrozumienie jak i późniejszą weryfikację. Efekty kształcenia uwzględniają wszelkie istotne aspekty zdobywania wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych, takich jak np. 1NAU_W02 *Posiada elementarną wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej, popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu* czy też 1NAU_U02 *Wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod przetwarzania, pozyskiwania i organizowania informacji i materiałów* oraz 1NAU_K05 *Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; wykazuje cechy refleksyjnego praktyka.*

Jednostka określiła efekty kształcenia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela zarówno na poziomie studiów pierwszego jak i drugiego stopnia. Licząca 50 pozycji lista efektów jest wszechstronna i realistyczna.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA potwierdzili, że mają możliwość zapoznawania się z kierunkowymi efektami kształcenia, opublikowanymi na stronie internetowej Uczelni i przedmiotowymi efektami kształcenia zawartymi w sylabusach przedmiotów, które z kolei są opublikowane w systemie ProAkademia (Uczelniany System Obsługi Studenta). Studenci rzadko spotykają się jednak z sytuacją, w której nauczyciele akademicy na pierwszych zajęciach omawiają z nimi poszczególne elementy sylabusu, w tym także efekty kształcenia. W opinii studentów efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób dla nich zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Nie potrafili oni jednak wskazać czy efekty kształcenia uwzględniają zdobywanie przez nich pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Oczekiwania studentów skupiają się głównie na zdobyciu umiejętności praktycznych, przydatnych w przyszłej pracy zawodowej, co też Uczelnia stara się im zapewnić. Studenci ocenianego kierunku studiów są przekonani, że wiedza i umiejętności uzyskiwane na studiach będą przydatne na rynku pracy. Ponadto, studenci łączący pracę zawodową ze studiami na ocenianym kierunku studiów potwierdzili, że wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zdobywane na studiach są dla nich przydatne i odpowiadają bieżącym potrzebom rynku pracy.

1.5

1.5.1

Program studiów na kierunku filologia jest dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie artykułów ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, dotyczących kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Spełniony został wymóg zgodności efektów kształcenia w przypadku kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) ze standardami kształcenia określonymi przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w

Rozporządzeniu z dnia 17 stycznia 2012 roku. Jednostka określiła efekty kształcenia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela zarówno na poziomie studiów pierwszego jak i drugiego stopnia.

Studia pierwszego stopnia na kierunku filologia trwają sześć semestrów. W trakcie pierwszych dwóch semestrów nauki realizowane są przedmioty o charakterze ogólnouczelnianym, podstawowym i kierunkowym, dające niezbędne podstawy do dalszego, specjalistycznego kształcenia. Od semestru trzeciego rozpoczynają się przedmioty modułów specjalnościowych, dyplomowych i fakultatywnych. Na kierunku są trzy 'moduły specjalnościowe', moduł 'biznes', 'tłumacz' oraz 'nauczyciel'. W ramach modułu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, studenci realizują 10 przedmiotów za 40 punktów ECTS jako kształcenie przygotowujące do zawodu nauczyciela. Zarówno sekwencja zajęć jak i ich forma są prawidłowe. Również jasno określone i zgodne ze standardami są zasady odbywania praktyk – dla studentów specjalności nauczycielskiej, w wymiarze 150 h zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia. Studenci mają swobodę w wyborze. Uczelnia weryfikuje wybór jednostki, w której student chce odbywać praktykę, co gwarantuje odbycie praktyki w jednostce, która zapewni studentowi możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia.

1.5.2

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych na kierunku *filologia* osiągane są zarówno poprzez moduły obowiązkowe: ogólnouczelniany, kierunkowy, jak również moduły obieralne: podstawowy, specjalnościowy, dyplomowy, fakultatywny. Przyporządkowanie efektów kształcenia konkretnym przedmiotom wchodzącym w skład poszczególnych modułów na kierunku *filologia* jest przedstawione w macierzach stanowiących załącznik nr 3 do raportu samooceny Jednostki.

Dobór treści programowych jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia dla poszczególnych specjalności. Analiza sylabusów pozwala na stwierdzenie, że w procesie dydaktycznym uwzględnia się aktualny stan wiedzy. Podana w sylabusach literatura uwzględnia teksty kanoniczne dla filologii jak i podręczniki publikowane w ostatnich latach. Można oczywiście dyskutować nad zestawem nauczanych przedmiotów i ich udziałem w całości programu. Zważywszy jednak na stopniowe zmierzanie w kierunku profilu praktycznego obecne proporcje pomiędzy tradycyjnymi blokami przedmiotów literaturoznawczych, językoznawczych i kulturoznawczych można uznać za trafne bez wyraźnych nachyleń w stronę któregoś z tych bloków.

W swoim raporcie samooceny, Uczelnia deklaruje, że funkcjonuje Komisja ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia, która regularnie sprawdza zgodność z zakładanymi efektami kształcenia i adekwatność w stosunku do aktualnego stanu wiedzy. Na podstawie wyników analizy koordynatorzy przedmiotów weryfikują sylabusy w odniesieniu do treści programowych przedmiotu, zalecanej literatury oraz metod kształcenia i sposobu weryfikacji efektów kształcenia. W procesie oceny doboru treści programowych i ich zgodności z zakładanymi efektami kształcenia oraz aktualności przekazywanej studentom wiedzy uwzględniane są również opinie studentów pozyskiwane podczas badań ankietowych, przeprowadzanych po każdym semestrze. Dla wszystkich trzech specjalności studiów można wyodrębnić zasadniczy człon treści kształcenia obejmujący wiedzę i kompetencje w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz kulturoznawstwa, co znajduje potwierdzenie np. w postulowanym efekcie FIL1A_W02W *Zna podstawowe tematy, pojęcia i zagadnienia dotyczące badań językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych z obszaru kulturowego języka/ języków wybranej specjalności.* Istnienie trzech specjalności w ramach kierunku też znajduje swoje odbicie jest w efektach kształcenia w efekcie *Zna podstawowe metody badawcze i interpretacyjne mające zastosowanie do tekstów użytkowych, literackich i naukowych języka/języków wybranej specjalności.* Treści kształcenia są zgodne z zakresem badań w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów prowadzonych w jednostce prowadzącej oceniany kierunek. Program kształcenia obejmuje bowiem szereg przedmiotów związanych z komunikacją, językiem, kulturą i literaturą krajów danego obszaru językowego a treści w niczym nie odbiegają od „kanonicznych” treści przekazywanych w innych jednostkach. Ocena ta dotyczy zarówno specjalności nauczycielskich jak i nie-nauczycielskich. Prace licencjackie i magisterskie w znakomitej większości podejmują wątki implikowane treściami nauczania. O ile trudno mówić o dominującej tematyce prac dyplomowych, to z całą pewnością za taką należałoby uznać tematykę nauczania języka obcego oraz zjawisk komunikacji

międzykulturowej.

Widoczny jest też związek pomiędzy treściami nauczania a badaniami prowadzonymi w jednostce, choć należy zauważyć, że badania naukowe nie mają charakteru systemowego w jednostce. Stan badań jest właściwie sumą nieskorelowanych ze sobą badań poszczególnych pracowników.

1.5.3.

Metody kształcenia stosowane na kierunku filologia głównie opierają się na tradycyjnych metodach stosowanych w szkołach wyższych i wynikających ze specyfiki prowadzonego kierunku studiów. Metody i formy zajęć dydaktycznych, obejmują: wykłady (w tym wykłady konwersatoryjne), ćwiczenia, konwersatoria, lektoraty, seminaria oraz zajęcia laboratoryjne (w pracowniach komputerowych). Stosowane są różne formy pracy w zależności od przedmiotów, od indywidualnej po grupową. Podczas ćwiczeń stosowane są takie metody aktywizujące, jak np.: dyskusja kierowana, metody problemowe i metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy. Wykorzystuje się także programy komputerowe, prezentacje multimedialne, filmy oraz inne pomoce dydaktyczne opracowywane przez poszczególnych pracowników w celu jak najlepszej prezentacji treści kształcenia. Sprzyjają temu sale wykładowe i ćwiczeniowe, które są wyposażone w nowoczesny sprzęt multimedialny i bezprzewodową sieć internetową. Deklarowane w raporcie jednostki metody kształcenia obejmują szeroki wachlarz form odpowiadający rodzajom przedmiotów. Znajdują się wśród nich także metody oparte na praktycznej działalności i metody aktywizujące. Zakres i rodzaj stosowanych metod dydaktycznych jest zadowalający. W przypadku studentów studiów pierwszego stopnia umożliwiają one formułowanie problemów badawczych, dobór metod badawczych oraz opracowanie wyników badań. W przypadku studentów studiów drugiego stopnia ocena nie może być już bezwarunkowo pozytywna, bowiem studentów w badaniach ogranicza się jedynie do badań w ramach pracy magisterskiej. Uczelnia nie stwarza bowiem studentom zachęty do podejmowania prac badawczych.

W ocenie studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA, metody kształcenia wymagające aktywności ze strony studentów oraz metody wykładowe występują na ocenianym kierunku studiów w równej proporcji. Studenci potwierdzili, że nauczyciele akademicy zazwyczaj wprowadzają aktywizujące formy pracy ze studentami tj. konwersatoria. Studenci podkreślili, że zajęcia, w których uczestniczą, motywują ich do samodzielnego uczenia się. Ponadto w odpowiedzi na pytanie podkreślili, że stosowane przez nauczycieli akademickich metody kształcenia pozwalają im na zdobycie zakładanych efektów kształcenia i są w stosunku do nich adekwatne. Studenci studiów drugiego stopnia potwierdzili, że stosowane metody kształcenia nie zapewniają im udziału w prowadzeniu badań naukowych w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednio wykonywanie prac badawczych. Wynika to z faktu, że głównym celem studentów jest zdobywanie umiejętności praktycznych, natomiast w mniejszym stopniu rozwój naukowy.

1.5.4

Studia pierwszego stopnia na kierunku filologia trwają sześć semestrów. Nakład pracy w czasie całego cyklu kształcenia odpowiada 180 punktom ECTS, przy czym 60 punktów ECTS odpowiada nakładowi pracy w pełnym roku akademickim, a jednemu semestrowi przypisuje się 30 punktów ECTS. Studia drugiego stopnia trwają cztery semestry. Nakład pracy oceniany jest na 120 ECTS. Czas trwania kształcenia na kierunku filologia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach. Należy jednak zauważyć, że osiągnięcie deklarowanej kompetencji językowej C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w okresie 6 semestrów (studia pierwszego stopnia) jest możliwe jedynie w przypadku zaawansowanej znajomości języka już na początku studiów, co nie wynika z kryteriów naboru.

1.5.5

Program studiów na obu poziomach kształcenia został przeliczony na właściwą liczbę punktów ECTS. Dobry poziom standaryzacji ECTS przejawiający się we względnej równowadze punktowej odnotowano zarówno na I poziomie kształcenia jak i II poziomie. Nie budzą wątpliwości wyliczenia godzinowe poszczególnych przedmiotów. Tym samym punktacja ECTS na kierunku Filologia jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa i wynosi w przypadku studiów I stopnia 180 ECTS, a w przypadku studiów II stopnia 120 ECTS, które są rozłożone odpowiednio na 6 i 4 semestry, w tym na każdy semestr przypada nie mniej niż 30 punktów ECTS. Wedle raportu samooceny, Jednostka deklaruje, że moduły zajęć na kierunku Filologia są powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi. Liczba punktów ECTS przypisanych do tych modułów wynosi 147 ECTS, co stanowi 81% dla studiów I stopnia, oraz 191 ECTS, co stanowi 63% dla studiów II stopnia, w ogólnej liczbie punktów ECTS. Liczbę 191 ECTS należy traktować jako błąd typograficzny, ponieważ liczba ta przekracza wymaganą na studiach II stopnia wartość. Dokładne ustalenie stopnia w jakim moduły zajęć powiązane są badaniami naukowymi jest trudne do określenia. Niemniej jednak analiza porównawcza treści kształcenia i tematyki badawczej wskazuje na pokrywanie się tych obszarów w znacznym stopniu.

1.5.6

Systemem organizacji studiów w Akademii Polonijnej jest *Elastyczny System Studiów*. System ten stwarza studentom możliwość, w ramach określonych zasad, wyboru studiowanych zagadnień poprzez wybór specjalności, poszczególnych przedmiotów, studiowanie i zaliczanie przedmiotów na innych wydziałach lub w innych uczelniach oraz pewną swobodę w doborze tempa studiowania. Jednostka zapewnia studentom elastyczność w doborze modułów kształcenia. Program studiów na kierunku filologia umożliwia każdemu studentowi wybór w wymiarze ponad 30% liczby punktów ECTS z modułów kształcenia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia (odpowiednio 60 i 42 ECTS) w postaci trzech specjalności, modułu 'biznes' czyli specjalność biznesową, 'tłumacz' czyli specjalność przekładoznawczą oraz 'nauczyciel' czyli specjalność nauczycielską. Ponadto, studenci na studiach I i II stopnia mają zapewnioną możliwość wyboru modułów fakultatywnych spoza bloku przedmiotów specjalizacyjnych, co pozwala im na samodzielnie indywidualizowanie toku studiów zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Wskazać jednak należy, że uruchomienie modułu fakultatywnego uzależnione jest od odpowiedniego zainteresowania studentów, stąd decyzje o wyborze modułu, ze względu na niewielką ilość studentów ocenianego kierunku, muszą być podejmowane demokratycznie. Tym samym program studiów został formalnie dopasowany, aby stosunek liczby punktów ECTS realizowanych w ramach modułów obieralnych do punktacji zajęć obowiązkowych był zgodny z wymaganym minimum.

1.5.7

Formy zajęć dydaktycznych na kierunku filologia są zróżnicowane. Na kierunku stosuje się wykład z metodą podającą. Istnieją również przedmioty z elementami wykładu konwersatoryjnego, wykorzystywane są także w ramach wykładów metody poszukujące (ćwiczeniowo-praktyczne i dyskusje) oraz aktywniejsze formy zajęć takich jak ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria i seminaria. Możliwości aktywizacji studentów we wszystkich formach zajęć zostały również zwiększone dzięki wyposażeniu w sprzęt multimedialny, znacznej części mniejszych sal ćwiczeniowych i laboratoryjnych. W uczelni obowiązują określone limity liczebności grup. Ćwiczenia prowadzone są w grupach, których liczebność nie przekracza 30 osób. Zajęcia w laboratoriach komputerowych odbywają się w grupach liczących do 15 osób, seminaria magisterskie mają limity określone w przedziale 10-15 osób, seminaria licencjackie w przedziale od minimum 10 osób.

W opinii Zespołu Oceniającego oferowane formy zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie

zakładanych efektów kształcenia, w zakresie wiedzy. Dają też podstawy do rozwijania umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA podkreślili, że zajęcia o charakterze praktycznym tj. ćwiczenia czy konwersatoria są wprowadzone do planu studiów w odpowiedniej proporcji w stosunku do wykładów. Studenci nie potrafili jednak ocenić czy dobór form zajęć odpowiada profilowi ogólnoakademickiemu i przygotowuje ich do prowadzenia badań naukowych. Ponadto ocenili oni, że sekwencja zajęć w programie studiów jest odpowiednia, a przez to na kolejnych latach studiów wykorzystują oni wiedzę i umiejętności zdobyte wcześniej.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA, organizacja zajęć na ocenianym kierunku studiów jest prawidłowa. Ilość zajęć w czasie dnia na studiach stacjonarnych oraz dnia zjazdowego jest ich zdaniem odpowiednia. W planie zajęć nie występują długie przerwy pomiędzy zajęciami. Ewentualne uwagi studentów odnośnie planu zajęć są w miarę możliwości uwzględniane przez władze Wydziału. Plan zajęć oraz plan zjazdów są ogłaszane z odpowiednim wyprzedzeniem i nie ulegają częstym zmianom. Studenci nie spotkali się z problemem zbyt licznych grup zajęciowych. W ich opinii liczebność grup jest ustalana w sposób odpowiedni i pozwalający im na czynny udział w zajęciach.

W kształceniu zachowane są odpowiednie proporcje wykładów i ćwiczeń, co sprzyja większej aktywności studentów. W trakcie studiów następuje zmiana charakteru zajęć – przyjmują one formy coraz bardziej zaawansowane (wykłady monograficzne, seminaria dyplomowe) co zapewnia studentowi coraz większy wpływ indywidualny na proces kształcenia.

1.5.8

Praktyki studenckie stanowią integralną część procesu kształcenia na kierunku filologia na studiach II stopnia i są zgodne z kierunkiem studiów i studiowaną specjalizacją (w ramach obieralnego bloku specjalizacyjnego). Praktyki studenckie są realizowane w trakcie semestru. Zaliczenia praktyk dokonuje się na podstawie dokumentacji dla danej praktyki i po komisyjnej obronie. Przyznanie studentowi punktów za praktykę następuje najpóźniej przed dopuszczeniem do egzaminu dyplomowego. Praktyki zawodowe na kierunku filologia odbywają się w podmiotach sektora publicznego i prywatnego, instytucjach samorządu terytorialnego i podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych. Praktyki mogą odbywać się w kraju lub za granicą, zwłaszcza w ramach programów Unii Europejskiej lub wymiany zagranicznej studentów ERASMUS +. Praktyki na kierunku filologia odbywają się zgodnie z harmonogramem określonym przez studenta w porozumieniu z opiekunem praktyk, w organizacji wskazanej przez studenta i spełniającej określone przepisami wymogi, pod nadzorem i opieką merytoryczną pracownika posiadającego należne kompetencje w wybranej organizacji. Student przed przystąpieniem do odbywania praktyk otrzymuje program i harmonogram. Program i harmonogram praktyk jest uzgadniany z opiekunem praktyk. Student ma obowiązek zrealizować program praktyk w całości w określonym Regulaminem Studiów czasie. Efekty kształcenia praktyki ich treści programowe ujęte są w sylabusach (kartach przedmiotu). Informacje dotyczące organizacji i odbywania praktyk studenckich są dostępne na stronie internetowej Uczelni.

System praktyk na ocenianym kierunku należy uznać za wzorowy. Uczelnia na ocenianym kierunku studiów, przewidziała obowiązek realizacji praktyk studenckich na studiach pierwszego stopnia w wymiarze 120 h. Odmiennie zasady obowiązują studentów specjalności nauczycielskiej, którzy odbywają praktyki w wymiarze 150 h zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia. Studenci mają swobodę w wyborze jednostki, w której chcą odbywać praktykę. Uczelnia weryfikuje wybór studenta poprzez obowiązek wystawienia skierowania. Podejmowane działania uniemożliwiają więc studentowi odbycie praktyki w jednostce, która nie zapewni mu możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia, co ocenia się pozytywnie. Uczelnia posiada listę podmiotów stale współpracujących w ramach praktyk studenckich. W przypadku gdy student ma trudności ze znalezieniem miejsca odbywania praktyki, dostaje on skierowanie od Biura Karier. Studenci mają możliwość zaliczenia praktyki poprzez swoją pracę zawodową zbieżną ze studiowanym kierunkiem studiów. W tym celu muszą wykazać zakres realizowanych obowiązków oraz odpowiedni staż pracy. Studenci byli świadomi, że mogą otrzymać zaliczenie, tylko jeżeli wykonywana praca ma rzeczywisty związek z ocenianym kierunkiem studiów.

Praktyki studenckie posiadają opracowany sylabus wraz z przypisanymi efektami kształcenia. Sylabus jest doręczany zakładowemu opiekunowi praktyk przed przyjęciem studenta. Studenci mają obowiązek codziennego wpisywania wykonanych czynności do dzienniczka praktyk. Praktyka kończy się wystawieniem oceny oraz sporządzeniem opinii o studencie. Student ma możliwość wyrażenia swojej opinii o odbytych praktykach w dzienniczku praktyk. Rozliczenie studentów z odbytej praktyki dokonywane jest przez Rektora na podstawie przedłożonej dokumentacji oraz przy tzw. procedury „obrony praktyki” polegającej na ustnym przedstawieniu przez studenta przebiegu praktyki z możliwością zadawania dodatkowych pytań przez Rektora, co zapewnia Uczelni, możliwości weryfikacji uzyskiwania przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Regulamin praktyk w sposób precyzyjny i zrozumiały określa wymagania stawiane studentom w związku z praktykami studenckimi. Regulamin ten jest dostępny dla studentów za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. Uczelnia wprowadziła instytucję Opiekuna praktyk wykonywaną obecnie przez Rektora, dbającego o prawidłowość przebiegu praktyki. Organizacja systemu odbywania obowiązkowych praktyk zawodowych została pozytywnie oceniona przez studentów.

1.5.9.

Program studiów na kierunku filologia sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, przede wszystkim z racji samej natury kierunku, prawie wszystkie przedmioty są w języku angielskim. Oprócz tego, jednostka aktywnie współpracuje z ponad 50 wyższymi uczelniami w oparciu o podpisane porozumienia. Realizacja różnorodnych projektów daje studentom, wykładowcom i badaczom możliwość wyjazdów stypendialnych ramach programu Erasmus +.

Program studiów z uwagi na ich specyfikę sprzyja umiędzynarodowieniu kształcenia. Specyfika studiów wynika z faktu, że są to studia filologiczne, na które Jednostka przyjmuje wielu studentów zagranicznych. Studenci mają również możliwość wyboru drugiego języka obcego jakiego chcą uczyć się na lektoratach. Dokonują oni również wyboru poziomu na jakim chcą kształcić się językowo. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA wyrazili pozytywną opinię w przedmiocie jakości nauczania języków obcych na ocenianym kierunku studiów. Natomiast potwierdzili, że nie biorą udziału w wykładach zagranicznych profesorów. Wydział nie prowadzi też studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6.

Zasady i procedury rekrutacji na oceniany kierunek studiów określa zarządzenie nr 3a/2015 Rektora Akademii Polonijnej w Częstochowie z dnia 18 maja 2015 r. w sprawie trybu i zasad przyjęć studentów w roku akademickim 2015/16. Rekrutacja jest kilkietapowa i dokonywać jej można częściowo drogą elektroniczną (w chwili sporządzania niniejszego raportu działał jedynie moduł w języku angielskim). Wymagania stawiane kandydatom są jasno sprecyzowane. Jasno też określony jest pakiet dokumentów do postępowania kwalifikacyjnego.

Warunkiem przyjęcia na pierwszy rok studiów I i II stopnia jest znajomość języka angielskiego potwierdzona świadectwem maturalnym, egzaminem TOEFL lub innymi egzaminami określającymi poziom znajomości tego języka. Z wymogu tego zwolnieni są kandydaci, którzy pobierali naukę w języku angielskim lub są rodzimymi użytkownikami języka angielskiego, co należy uznać jednak za naruszenie zasady równych szans. Brak jest dokładniejszych danych na temat minimalnej liczby punktów lub oceny z powyższych egzaminów upoważniającej do przyjęcia na studia. Rodzi więc to wątpliwości czy możliwe osiągnięcie przez wszystkich przyjętych na studia zakładanych efektów kształcenia, w tym osiągnięcie kompetencji językowej C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w okresie 6 semestrów

W przypadku rekrutacji na studia drugiego stopnia nie ma znaczenia rodzaj dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia.

Sam proces rekrutacji prowadzony jest przez Biuro Karier, które informuje kandydatów o systemie kształcenia, zdobywanej wiedzy, umiejętności i praktycznego zastosowania po ukończeniu studiów oraz ankietuje ich.

Z powyższego wynika, że polityka rekrutacyjna jest wyraźnie otwarta na pozyskiwanie kandydatów. Jednak stawiane są wymagania dotyczące kompetencji językowych potwierdzonych

dokumentami określonymi powyżej. Biorąc pod uwagę obecną podaż kandydatów na filologię angielską oraz germańską, polityka ta znajduje uzasadnienie.

Wielkość przeprowadzanego naboru jest zdaniem studentów odpowiednia w stosunku do potencjału dydaktycznego Uczelni. Studenci pierwszych lat studiów pozytywnie ocenili organizację procesu rekrutacji, w tym również dostęp do niezbędnych informacji.

Należy jednak zauważyć, że osiągnięcie deklarowanej kompetencji językowej C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w okresie 6 semestrów (studia pierwszego stopnia) jest możliwe jedynie w przypadku zaawansowanej znajomości języka już na początku studiów, co nie wynika z kryteriów naboru.

1.6.2.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku nie zostały określone żadnym dokumentem. Na uczelni nie funkcjonuje więc system identyfikacji oraz weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza system studiów.

1.7.

W matrycach wykazana jest spójność efektów kształcenia i przedmiotów zawartych w poszczególnych modułach, z kolei w załączonych kartach przedmiotów, w załączniku nr 5 raportu samooceny opisano, w jaki sposób treści programów oraz metody prowadzenia zajęć i metody weryfikacji efektów kształcenia tworzą spójny system realizacji celów kształcenia. Weryfikacja osiągania efektów kształcenia przez poszczególnych studentów rozumiana jest jako potwierdzenie przy użyciu zdefiniowanych narzędzi i kryteriów, że zostały przez studenta spełnione wyspecyfikowane wymagania określone dla postawionego zadania. Wdrożony w Wydziale Interdyscyplinarnym Akademii Polonijnej system weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów kształcenia pozwala z jednej strony na kontrolowanie jakości, skuteczności realizowanego tu procesu kształcenia, a z drugiej strony dostarcza studentom rzetelnej informacji na temat celów i oczekiwań stawianych im w związku z podjęciem studiów na danym kierunku oraz osiągniętych przez nich wyników.

1.7.1

Na kierunku filologia, zasady oceny studentów reguluje uczelniany system oceny studentów, który opisuje szczegółowe wymagania dotyczące przedmiotów kończących się egzaminem, zaliczenia ćwiczeń z przedmiotów kończących się egzaminem, zaliczeń z przedmiotów, które nie kończą się egzaminem, a także kryteria ilościowe przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych oraz stosowaną skalę ocen. Kompetencje społeczne oceniane są przez sprawdzanie umiejętności pracy zespołowej m.in. w ramach przygotowanych projektów.

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia to oprócz egzaminów końcowych, kolokwia, testy kontrolne, aktywność na zajęciach, udział w dyskusji, projekty, prezentacje, referaty, eseje, sprawozdania, raporty. System weryfikacji założonych efektów kształcenia składa się więc z kilku etapów i jako taki sprzyja kompleksowej ocenie stopnia ich osiągania na I i II poziomie studiów.

Inną formą wspomagania studentów w procesie uczenia się są konsultacje wykładowców ze studentami – w czasie ćwiczeń wykładowcy zwracają uwagę na kształtowanie umiejętności pracy w zespole, a na seminarium - na konieczność prowadzenia samodzielnych badań koniecznych do przygotowania pracy dyplomowej. Wszystkie nabyte umiejętności, w tym i praktyczne weryfikowane są również przez pracę dyplomową, a egzamin dyplomowy weryfikuje poziom pogłębionej wiedzy. Zagadnienia dyplomowe obejmują wiedzę z zakładanych efektów kształcenia.

Rozliczenie studentów z odbytej praktyki dokonywane jest przez Rektora na podstawie przedłożonej dokumentacji oraz przy tzw. procedury „obrony praktyki” polegającej na ustnym przedstawieniu przez studenta przebiegu praktyki z możliwością zadawania dodatkowych pytań przez Rektora, co zapewnia Uczelni, możliwości weryfikacji uzyskiwania przez studentów zakładanych

efektów kształcenia.

Wybrane losowo prace etapowe oraz dyplomowe w różnym stopniu dokumentowały poziom weryfikacji efektów kształcenia. Część prac etapowych były sprawdzane wnikliwie i opatrzone były uwagami, co pozwalało na zadowalającą weryfikację efektów. Kontrola innych nie była już tak wnikliwa. Podobnie niejednorodny obraz weryfikacji efektów pokazywały recenzje prac dyplomowych. Jedne opinie były wyczerpujące, inne dość krótkie i sztampowe. Nieliczne prace z trudem mieściły się w granicach kierunku i nie odpowiadały treściom filologicznym, wobec czego nie pozwalały na weryfikację efektów.

Najczęstszą stosowaną na ocenianym kierunku studiów formą weryfikacji uzyskania zakładanych efektów kształcenia są egzaminy pisemne i ustne. W ocenie studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA, formy egzaminów są odpowiednio dostosowane do metod prowadzenia zajęć. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA nie potrafili ocenić czy stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.

Procedura i zasady dyplomowania zostały uregulowane w §18-22 Regulaminu Studiów. Szczegółowe aspekty procesu dyplomowania oraz wymagania dotyczące formalnych aspektów pracy dyplomowej zostały dookreślone w jednej z procedur Księgi Jakości zawierającej wytyczne i zalecenia do przygotowania pracy dyplomowej. Studenci znają te procedury, ponieważ są im one tłumaczone przez opiekunów na pierwszych seminariach. Wobec czego, nie mają oni trudności z prawidłowym przygotowaniem pracy dyplomowej od strony formalnej. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA podkreślili, że ich zdaniem formuła przeprowadzania egzaminu dyplomowego jest adekwatna do kierunkowych efektów kształcenia i pozwala na skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia ich osiągnięcia.

1.7.2

W Jednostce, istnieje system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia. Istnieje opis zakładanych efektów kształcenia na Uczelni, który uwzględnia efekty kształcenia właściwe dla kierunku filologia.

Efekty kształcenia są zapisane w taki sposób, aby umożliwić stwierdzenie, czy zostały one osiągnięte przez studenta i absolwenta. Ich uszczegółowienie znajduje się w sylabusach przedmiotów/opisach modułów kształcenia.

Szczególnie ważnym elementem procesu kształcenia w uczelni jest weryfikacja zakładanych efektów kształcenia, która w Akademii Polonijnej prowadzona jest na kilku etapach nauczania, m.in.: poprzez zaliczenia i egzaminy cząstkowe; weryfikację efektów kształcenia uzyskiwanych w trakcie praktyk zawodowych; weryfikację założonych w programie kształcenia efektów kształcenia poprzez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego oraz przez weryfikację efektów kształcenia w trakcie badania losów zawodowych absolwentów.

Zgodne opinie studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA potwierdzają, że czują się oni oceniani obiektywnie, według kryteriów przedstawionych w sylabusie oraz na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu. W ich opinii zasady ustalone przez prowadzących zajęcia są przejrzyste i zapewniają rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania. W ocenie studentów, nauczyciele akademicy zawsze przestrzegają ustalonych uprzednio zasad zaliczenia kursu. Po każdym egzaminie studenci mają możliwość wglądu do swojej pracy pisemnej, a nauczyciele akademicy tłumaczą im jakie błędy popełnili i co muszą zmienić w sposobie uczenia się, aby zaliczyć przedmiot.

Zaprezentowane przez Uczelnię sylabusy zawierają informacje o formie zaliczenia przedmiotu. Brak jest natomiast informacji przydatnych z punktu widzenia studentów tj. np. skala punktów lub rozkład punktów możliwych do zdobycia za poszczególne aktywności studenta.

3. Uzasadnienie

Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały dla studentów, co umożliwia według nich stworzenie przejrzystego systemu ich weryfikacji. Jednostka prowadzi wśród studentów aktywną politykę informacyjną w przedmiocie funkcji i znaczenia efektów kształcenia. Efekty kształcenia zostały opublikowane dla studentów w sposób odpowiedni.

Stosowane metody kształcenia, w ocenie studentów, uwzględniają samodzielne uczenie się, aktywizujące formy pracy oraz umożliwiają im osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Wydział zapewnia studentom możliwość wyboru modułów kształcenia poprzez wybór specjalności oraz dodatkowo poprzez możliwość wyboru przedmiotów fakultatywnych. Możliwość wyboru przedmiotów fakultatywnych nie jest jednak swobodna i zależy od zebrania się wystarczającej ilości zainteresowanych studentów.

Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich właściwa organizacja, w tym odpowiednia liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają zdaniem studentów osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Organizacja praktyk zawodowych na ocenianym kierunku studiów jest prawidłowa. Zaliczanie praktyk objęte jest nadzorem merytorycznym Opiekuna praktyk będącym jednocześnie Rektorem. Uczelnia zapewniła sobie narzędzia umożliwiające weryfikację uzyskiwanych przez studentów efektów kształcenia w czasie praktyk. Prowadzi ona także uprzednią weryfikację poprawności wyboru instytucji, w której student zamierza odbyć praktykę zawodową. Studenci sami poszukują miejsc, w których mogą odbywać praktykę, z tego powodu ocena liczby miejsc odbywania praktyk dostosowanej do liczby studentów kierunku nie jest konieczna. W razie problemów ze znalezieniem odpowiedniego miejsca odbywania praktyki, Uczelnia świadczy studentowi pomoc.

Program studiów ze względu na swoją specyfikę sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. W ramach nauki języków obcych studenci mają możliwość poznawania słownictwa specjalistycznego. Studenci pozytywnie ocenili jakości kształcenia językowego.

Uczelnia zapewnia wszystkim kandydatom równe szanse w podjęciu kształcenia, choć wątpliwości budzić może zwolnienie z obowiązku udokumentowania znajomości języka kandydatów, którzy pobierali naukę w języku angielskim lub są rodzimymi użytkownikami języka angielskiego. Studenci pierwszych lat studiów pozytywnie ocenili organizację rekrutacji oraz dostępność informacji o kryteriach przyjęcia.

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia ocenić należy jako adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają ich w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych. Jednocześnie podkreślić należy, że studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA nie potrafili ocenić czy stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia.

W ocenie studentów system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty i obiektywny, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Poziom prac etapowych i dyplomowych jest zróżnicowany. Większość prac odpowiada treściom kierunkowym, ale niewielka część z nich nie.

Niewątpliwie negatywnie należy ocenić brak systemu weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza system studiów.

3. Zalecenia

- Przejście na profil praktyczny w związku z oczekiwaniami studentów oraz z przyjętymi obecnie formami i metodami kształcenia. Jednostka poinformowała Zespół o planach takiego przejścia.
- Poinformowanie nauczycieli akademickich o konieczności omówienia ze studentami sylabusów, w tym w szczególności części dotyczącej efektów kształcenia.
- Określenie minimalnej liczby punktów lub ocen z egzaminów upoważniającej do przyjęcia na

studia

- Określenie zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza system studiów
- Zapewnienie zgodności prac dyplomowych z treściami kierunkowymi.
- Zapewnienie jednolitego systemu recenzji prac dyplomowych.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

Max. 9000 znaków (ze spacjami)

1. Ocena – znacząco

2. *Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.*

2.1

Uczelnia do minimum kadrowego na ocenianym kierunku dla studiów I i II stopnia zaproponowała 14 nauczycieli akademickich w tym: 4 z tytułem profesora, 2 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego i 8 ze stopniem naukowym doktora, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a Ustawy. Dla wszystkich nauczycieli zadeklarowanych do minimum kadrowego Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Analiza obciążenia dydaktycznego pozwala na uznanie, iż wszystkie osoby spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia spełniają warunek zatrudnienia w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów wynikający z § 13 ust. 1 ww. Rozporządzenia. Żadna z osób nie przekroczyła limitu minimum kadrowych określonego w art. 112a ust. 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Analiza akt osobowych wykazała, że znajdują się w nich dokumenty potwierdzające posiadanie części tytułów oraz stopni naukowych przez nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego.

Zaproponowani do minimum kadrowego nauczyciele akademicy posiadają dorobek naukowy z obszaru nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, kulturoznawstwa oraz literaturoznawstwa czyli w dyscyplinach do których odnoszą się efekty kształcenia na kierunku filologii.

W przypadku pięciu osób, w tym jednej z grupy samodzielnych nauczycieli akademickich, nie przedstawiono potwierdzenia równoważności dyplomów zagranicznych ze stopniami naukowymi lub tytułem naukowym nadawanymi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, co uniemożliwia współtworzenie minimum kadrowego wizytowanego kierunku studiów. Ponadto w przypadku trzech osób z grupy samodzielnych nauczycieli akademickich nie przedstawiono potwierdzenia równoważności dyplomów zagranicznych z wyższym stopniem naukowym lub tytułem profesora nadawanymi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z powyższym osoby te mogą współtworzyć minimum kadrowe wizytowanego kierunku studiów jedynie w grupie nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.

Zespół oceniający, biorąc pod uwagę warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3.10.2014 roku dotyczące spełniania wymogów minimum kadrowego a w szczególności uwzględniając: dorobek naukowy, obciążenia dydaktyczne, formę zatrudnienia, dyplomy poświadczające formalne kwalifikacje naukowe oraz złożone oświadczenia do minimum kadrowego studiów I i II stopnia zaliczył 5 osób, w tym jednego samodzielnego nauczyciela akademickiego z tytułem profesora (prof. dr hab. Leszek Bednarczuk) oraz cztery osoby ze stopniem doktora (dr Ivan Zymomrya, dr Marite Opincane, dr Adam Królikowski oraz dr Halyna Kemin). Jednakże wśród samodzielnych nauczycieli akademickich nie ma żadnej osoby, która specjalizuje się w zakresie języka angielskiego, będącego przedmiotem studiów.

Nauczyciele akademicy zaliczeni przez ZO PKA do minimum kadrowego posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa kulturoznawstwa, historii i filozofia czyli w dyscyplinach do których efekty kształcenia na kierunku zostały przepisane.

Osoby zaliczone do minimum kadrowego mają dorobek naukowy z przynajmniej z jednej z dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia (literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, językoznawstwo, filozofia, historia). Zespół oceniający do minimum kadrowego nie zaliczył 9 osób, w tym 5 jako samodzielnych nauczycieli akademickich, ale zaliczając z tej grupy dwie osoby do grupy doktorów (Ivan Zymomrya oraz Marite Opincane) do minimum kadrowego. W grupie osób niezaliczonych do minimum kadrowego znajdują się osoby, które nie posiadają dokumentów potwierdzających równoważności dyplomu o nadanie stopni naukowej (Oksana Babelyuk, Bogdan Piotrowski, Tetyana Vdovina, Mariya Vynarchyk, Olena Zymomrya, Mikołaj Kukowski, Brice Megnono) dorobku naukowego zgodnego z dyscyplinami nauki, do których odnoszą się efekty kształcenia (Volodmyr Kemin, Guimfac).

ZO zaliczył do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia jednego samodzielnego nauczyciela akademickiego, prof. dr hab. Leszek Bednarczuk doktor habilitowany z nauk humanistycznych z dyscypliny językoznawstwa oraz posiadający dorobek naukowy z językoznawstwa oraz czterech doktorów do minimum kadrowego na poziomie pierwszego stopnia, dr Ivan Zymomrya doktor nauk humanistycznych z dyscypliny literaturoznawstwa z dorobkiem z literaturoznawstwa, dr Marite Opincane doktor nauk humanistycznych z dyscypliny literaturoznawstwa z dorobkiem z literaturoznawstwa, dr Adam Królikowski doktor nauk humanistycznych z dyscypliny językoznawstwa z dorobkiem z filozofii oraz językoznawstwa oraz dr Halyna Kemin doktor nauk humanistycznych z dyscypliny językoznawstwa z dorobkiem z językoznawstwa. ZO nie zaliczył do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia następujących osób zaproponowanych przez Uczelnię: spośród samodzielnych nauczycieli akademickich, Oksany Babelyuk (z powodu braku w dokumentacji jakiegokolwiek potwierdzenia równoważności dyplomu kandydata nauk ze stopniem naukowym nadawanym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, braku wymaganej nostryfikacji stopnia równoważnego ze stopniem naukowym doktora habilitowanego), dr hab. Volodomyr Kemin (doktor

nauk społecznych z dyscypliny pedagogiki) oraz prof. Bogdan Piotrowski (brak potwierdzenie równoważności dyplomu). Inni samodzielni nauczycieli akademicy zaproponowani przez Uczelnię to dr Ivan Zymomyra oraz dr Marite Opincane, zostali przez ZO zaliczeni jedynie w grupie doktorów.

Doktorzy, którzy nie zostali również zaliczeni do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia to: Tetyana Vdovina (brak potwierdzenia równoważności dyplomu doktor nauk humanistycznych), Mariya Vynarchyk (brak potwierdzenia równoważności dyplomu doktor nauk humanistycznych), Olena Zymomyra (brak potwierdzenia równoważności dyplomu doktor nauk humanistycznych), Mikołaj Kukowski (brak potwierdzenia równoważności dyplomu doktor nauk humanistycznych), Brice Meniono (brak potwierdzenia równoważności dyplomu doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie teologii, do której nie odnoszą się efekty kształcenia na kierunku filologia) oraz Guimfac (brak potwierdzenia równoważności dyplomu doktor nauk humanistycznych oraz braku dyplomu z obszaru nauk humanistycznych z dyscypliny).

Minimum kadrowe dla kierunku filologii na poziomie pierwszego stopnia nie jest spełnione, ponieważ brakuje jednego samodzielnego nauczyciela akademickiego.

Pośród zaproponowanych przez Uczelnię 6 samodzielnymi nauczycieli akademickich oraz 8 doktorów do minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia, ZO zaliczył jednego samodzielnego nauczyciela akademickiego, prof. dr hab. Leszcze Bednarczuk oraz czterech doktorów dr Ivan Zymomyra, dr Marite Opincane, dr Adam Królikowski, dr Halyna Kemin. Nie zostali zaliczeni pięciu samodzielnymi nauczycieli akademickich z powodu braku potwierdzenia równoważności dyplomów o nadanie doktora habilitowanego (Oksana Babelyuk, Volodomyr Kemin, Ivan Zymomyra, Bogdan Piotrowski oraz Marite Opincane). Pośród zaproponowanych przez Uczelnię samodzielnymi nauczycieli akademickich, ZO zaliczyli dwóch Ivan Zymomyra oraz Marite Opincane do grupy doktorów. Pośród zaproponowanych 8 doktorów do minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia, ZO zaliczył jedynie dwóch doktorów (Adam Królikowski oraz Halyna Kemin). Nie zostali zaliczeni do minimum kadrowego siedem doktorów głównie z powodu braku potwierdzenia równoważności dyplomu o nadanie tytułu doktor nauk humanistycznych na terenie Rzeczypospolitej Polski). Są to: Tetyana Vdovina, Mariya Vynarchyk, Olena Zymomyra, Mikołaj Kukowski, Brice Megnono, Guimfac. Zatem minimum kadrowe na kierunku filologii na studiach drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim nie zostało spełnione przy wymaganych 4 osobach w grupie samodzielnymi nauczycieli akademickich i 5 osobach w grupie nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora, brak jest 2 samodzielnymi nauczycieli akademickich specjalizujących się w zakresie języka angielskiego, będącego przedmiotem studiów. Brakuje również jednego doktora do minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia.

Szczegółowe informacje odnoszące się do poszczególnych nauczycieli akademickich znajdują się w załączniku nr 4 do niniejszego raportu.

2.2

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia tylko częściowo jest adekwatny do realizowanego programu, szczególnie w grupie nauczycieli stanowiących minimum kadrowe. Wśród pozostałych nauczycieli akademickich obsada zajęć jest zgodna z ich kwalifikacjami.

Wprawdzie kompetencje nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego mieszczą się w szeroko pojętym obszarze nauk humanistycznych, nie odpowiadają jednak efektom kształcenia w zakresie języka specjalności (języka angielskiego). Wśród nauczycieli akademickich podanych do minimum kadrowego są specjaliści w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, ale w zakresie innych języków, ich literatur i kultur (np. literatura niemiecka/austriacka, literatura Ameryki Łacińskiej), a nie w zakresie języka angielskiego, literatury angielskiej i kultury anglosaskiej. Odbija się to negatywnie na obsadzie zajęć realizowanego programu studiów. Na

studiach I stopnia nieprawidłowa obsada zajęć dotyczy następujących przedmiotów: wstęp do literaturoznawstwa, współczesna literatura angielska (obsadzone m.in. przez językoznawców); realioznawstwo krajów anglojęzycznych (obsadzone przez specjalistę od polityki Dalekiego Wschodu). Na studiach II stopnia nieprawidłowo obsadzone są następujące przedmioty: teorie literatury, metodologia badań literaturoznawczych, współczesna literatura amerykańska (obsadzone przez językoznawców); teoria przyswajania języków obcych (obsadzone przez językoznawców ogólnych, a nie przez specjalistów od dydaktyki języków obcych); kultura krajów Brytyjskiej Wspólnoty Narodów, realioznawstwo krajów anglojęzycznych (obsadzone przez specjalistę od polityki Dalekiego Wschodu); metodyka nauczania języka angielskiego (obsadzona przez specjalistę od nauczania języka francuskiego); języki specjalistyczne (obsadzone przez osobę, nie będącą specjalistą w zakresie języka angielskiego. Ponadto, brak specjalistów w zakresie języka angielskiego skutkuje tym, że zajęcia z przedmiotów kierunkowych prowadzone są w języku polskim. Kierunkowe efekty kształcenia obejmują szczegółową wiedzę anglistyczną w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i dydaktyki, podczas gdy taką wiedzę i kwalifikacje posiada tylko część kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku.

2.3

Jednostka nie prowadzi wyraźnej polityki kadrowej, która świadczyłaby o przemyślanym sposobie doboru kadry. Nie było również wyraźnego systemu motywacji kadry do podnoszenia kwalifikacji.

Bezsprzecznie, kadra jest międzynarodowa, ponieważ większa jej część jest zatrudniona też za granicą (Ukraina, Łotwa), bądź posiada stopnie naukowe zdobyte za granicą (niestety w wielu przypadkach brakuje dokumentów potwierdzających ich równoważność ze stopniami w Rzeczypospolitej Polskiej, patrz załącznik 4). Wśród kilkunastu osób zatrudnionych w uczelni, które zdobyły w ostatnich latach stopnie doktora, bądź doktora habilitowanego, nie ma nikogo, kto należy do minimum kadrowego na kierunku. Trudno więc ocenić rezultaty działań motywujących nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych. Zastrzeżenia budzi fakt, że kwalifikacje zatrudnianej kadry często nie są adekwatne do kierunkowych efektów kształcenia w specjalności filologia angielska. Stąd płynie wniosek, że polityka kadrowa nie skutkuje właściwym doбором kadry.

2.4

Jednostka prowadzi badania naukowe z obszaru nauk humanistycznych. W raporcie wymieniono pięć zespołów badawczych prowadzących badania w pięciu różnych dyscyplinach badawczych, językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, dydaktyki oraz przekładoznawstwa. Wiedza zdobyta przez kadre w trakcie tych badań przekazywana jest przez nauczycieli studentom podczas zajęć, ponieważ odpowiada efektom kształcenia na kierunku filologia. Przykładowe tematy badawcze realizowane w ramach zespołów badawczych to: Językoznawstwo a translatoryka, Rola tekstu literackiego w nauczaniu języka angielskiego, Kultura a tłumaczenie, Język i kultura, Tłumaczenia tekstów literackich. Na uwagę zasługuje projekt wymieniony w raporcie: „Przekład tekstu literackiego w kontekście interdyscyplinarnym” (Nr projektu: IHZ/ 2012/06). Powyższe tematy są skorelowane z modułami zajęć w programie studiów, np. z modułem tłumaczeniowym, z modułem specjalizacji nauczycielskiej, z modułem językoznawczym. Korelacja badań naukowych kadry z dydaktyką oraz udział studentów w badaniach są widoczne w pracach dyplomowych, co zostało potwierdzone podczas hospitacji seminarium magisterskiego. Studenci uczestniczą też w badaniach inspirowanych przez pracowników w ramach kół naukowych. Rezultaty swoich prac studenci prezentują na konferencjach naukowych.

W latach 2012-2015 opublikowano: 98 rozdziałów monografii, oraz 186 artykułów w czasopismach popularno-naukowych, a pracowników cytowano 1650 razy.

W latach 2011-2015 zorganizowano 36 konferencji naukowych.

Dorobek naukowy pracowników zatrudnionych w Uczelni odpowiada zakresowi obszaru nauk

humanistycznych, natomiast tylko częściowo odpowiada dziedzinom, do których odnoszą się efekty kształcenia (jest to wyszczególnione w załączniku nr 4 do niniejszego raportu).

2.5.

W raporcie wyszczególniono wiele inicjatyw naukowych i projektów prowadzonych w Akademii Polonijnej o charakterze ogólnouczelnianym, nie związanych bezpośrednio z kierunkiem filologia. Rezultaty tych inicjatyw są udostępniane w lokalnych publikacjach, w tym w „Periodyku Naukowym” Akademii Polonijnej (który uzyskał 6 punktów w 2015 roku na liście MNiSW). Niektóre z tych projektów realizowane są przy współpracy z Państwowym Uniwersytem Pedagogicznym im. Iwana Franki w Drohobyczu – Instytut Języków Obcych. Ze względu na brak ścisłego powiązania tematyki tych ogólnouczelnianych projektów z kierunkowymi efektami kształcenia, trudno doszukać się ich wykorzystania w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku. Widoczne jest natomiast wykorzystanie zainteresowań badawczych nauczycieli akademickich zatrudnionych na kierunku w ich działalności dydaktycznej i w aktualizacji treści.

Zdobywane przez nauczycieli doświadczenie zawodowe związane z prowadzonymi badaniami, a także zdobywane na konferencjach i sympozjach jest przekazywane studentom w trakcie zajęć dotyczących prowadzonych przez nich przedmiotów, a także podczas seminariów i realizacji prac dyplomowych. Podczas realizacji prac dyplomowych przekazywane jest także doświadczenie własne dotyczące metodyki prowadzonych badań, metod analitycznych, statystycznych, oraz wnioskowania. Zostało to potwierdzone podczas hospitacji seminarium magisterskiego, gdzie studenci wykazali się dużą dojrzałością badawczą.

4. Uzasadnienie

W przypadku pięciu osób, w tym jednej z grupy samodzielnych nauczycieli akademickich, nie przedstawiono potwierdzenia równoważności dyplomów zagranicznych ze stopniami naukowymi lub tytułem naukowym nadawanymi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto w przypadku trzech osób z grupy samodzielnych nauczycieli akademickich nie przedstawiono potwierdzenia równoważności dyplomów zagranicznych z wyższym stopniem naukowym lub tytułem profesora nadawanymi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

W ocenie ZO PKA, dorobek naukowy oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku tylko częściowo są adekwatne do realizowanego programu.

Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczyciele akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są z obszaru nauk humanistycznych ale tylko częściowo są zgodne z programem studiów oraz zakładanymi efektami kształcenia dla filologii.

Na kierunku, nie prowadzi się zajęć na odległość.

Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzą samodzielni pracownicy naukowcy i doktorzy, których doświadczenie i dorobek naukowy są tylko częściowo spójne z treściami zawartymi w programie kształcenia i zakładanymi efektami kształcenia.

4. Zalecenia

- Jednostka powinna zapewnić minimum kadrowe dla studiów i I II stopnia na kierunku filologia, w tym przedstawić dokumenty potwierdzające równoważności dyplomów zagranicznych nauczycieli akademickich, zarówno doktorów jak i doktorów habilitowanych,

zaliczonych do minimum kadrowego.

- Zaleca się też zrewidować politykę kadrową, uzupełnić kadre tak, by posiadała kwalifikacje adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.
- Zaleca się aby Jednostka opracowała system motywacji pracowników naukowych, aby móc budować własną kadre naukowo-dydaktyczną na kierunku filologia.
- Zaleca się, aby uczelnia rozważyła przejście na profil praktyczny.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

Max. 5400 znaków (ze spacjami)

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1 Jednostka współpracuje z licznymi instytucjami z otoczenia społecznego, gospodarczego oraz kulturalnego. Pośród tych interesariuszy znajdują się również pracodawcy, gdzie studenci na kierunku filologia odbywają praktyki. Istnieje system weryfikacji zdobytych efektów kształcenia w czasie praktyk w postaci ustnego egzaminu czy obrony z praktyk, w którym biorą udział: opiekun praktyk, przedstawiciele uczelni najczęściej pracownik Biura Karier oraz przedstawiciel pracodawców.

Jednostka współpracuje z licznymi ośrodkami reprezentującymi instytucje państwowe, samorządy, instytucje oświaty, stowarzyszeniach oraz firmy prywatne w rejonie Częstochowy. Akademia opracowuje wspólne projekty z wieloma lokalnymi instytucjami zajmującymi się pośrednictwem pracy i doradztwem zawodowym i aktywnie nawiązuje kontakty z wieloma lokalnymi stowarzyszeniami, organizacjami, a także z lokalnymi mediami. Ponadto Akademia współorganizuje różne imprezy o charakterze edukacyjno-naukowym.

Akademia Polonijna utrzymuje stałą współpracę z wieloma organizacjami międzynarodowymi, w tym z organizacjami polonijnymi na świecie. Akademia Polonijna posiada liczne porozumienia współpracy, co ułatwia udział ich przedstawicieli w zajęciach dydaktycznych, opiniowanie założeń i treści programowych, jak również znalezienie miejsc praktyk dla studentów.

W ramach tej współpracy pracodawcy również uczestniczą w weryfikacji zdobytych efektów kształcenia podczas obrony praktyk, która odbywa się pod koniec praktyk w formie egzaminu ustnego.

3.2 Nie podlega ocenie. Jednostka nie prowadzi studiów we współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

3. Uzasadnienie

Uczelnie prowadzi współpracę z otoczeniem zewnętrznym reprezentowane przez różnych instytucji

publiczne, firmy prywatne oraz szkoły w samym Częstochowie oraz w jej najbliższych miastach. Uczelnia również współpracuje z instytucjami zagranicznymi przede wszystkim ze środowiska Polonijnych. Współpraca ta jest sformalizowana w postaci umowy o współpracę i głównie polega na umożliwieniu studentom odbycia praktyk oraz uczestnictwo przedstawicieli firm w obronie praktyk w celu weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia. .

4. Zalecenia

Zaangażowanie partnerów krajowych oraz zagranicznych Uczelni ogranicza się głównie we współpracy dydaktycznej w postaci umożliwienia miejsca praktyk oraz sporadyczne prowadzenie zajęć dydaktycznych. Warto rozważyć jak można więcej zaangażować partnerów na przykład w we wspólnym opracowywaniu sylwetki absolwenta oraz w rekrutacji kandydatów na studia oraz wzmocnienie zaangażowania partnerów w opracowywaniu treści kształcenia oraz program studiów aby móc lepiej opracować ofertę studiów dla studentów wchodząc naprzeciw potrzeb rynkowych.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

Max. 5400 znaków (ze spacjami)

1. Ocena - wyróżniająca

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1 Zajęcia na ocenianym kierunku studiów odbywają się w jednym budynku należącym do Uczelni. Uczelnia dysponuje 59 salami, w których prowadzone są zajęcia ze studentami. Wszystkie sale wykładowe i seminaryjno-ćwiczeniowe są wyposażone w rzutnik, łącza internetowe, tablice dwuskrzydłowe bądź tablice na sucho ścieralne oraz w środki audiowizualne oraz niezbędne pomoce dydaktyczne: ekrany, grafoskopy (w 9 salach zamontowane są na stałe projektory multimedialne). Budynki Akademii Polonijnej w Częstochowie zostały tak zaprojektowane i wybudowane, że w swojej konstrukcji nie posiadają żadnych barier architektonicznych i studenci niepełnosprawni mogą bez przeszkód uczestniczyć w życiu Uczelni.

Uczelnia również posiada Centrum Kongresowe Akademii Polonijnej o powierzchni użytkowej 1204 m². Ten imponujący kompleks zawiera aulę główną dla 306 miejsc wyposażoną w nagłośnienie stereo, projektor multimedialny, rzutnik pisma, możliwość prowadzenia video konferencji, wizualizer oraz kabiny do tłumaczeń symultanicznych; salę dla im. Jana Nowaka Jeziorańskiego: 50 miejsc wyposażoną w nagłośnienie, projektor multimedialny, rzutnik pisma, wizualizer, audytorium na 100 miejsc, wyposażone w nagłośnienie, projektor multimedialny (z możliwością przystosowania na dwie sale ćwiczeniowe), salę im. gen. Władysława Andersa 140 miejsc, wyposażoną w nagłośnienie,

projektor multimedialny, 4 kabiny do tłumaczenia symultanicznego (w każdej dwa stanowiska dla tłumaczy) z powierzchnią ekspozycyjno – wystawową.

4.2 Uczelnia ‘Akademia Polonijna w Częstochowie’ zapewnia studentom kierunku *filologii* możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach. Zapewnia również wolny dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Centrum Biblioteczno-Informacyjne zajmuje lokal o łącznej powierzchni 1858 m², posiada łącznie 352 miejsca dla czytelników i wyposażona jest w 60 stanowisk komputerowych, z czego wszystkie mają dostęp do katalogów bibliotecznych, Internetu oraz dostęp do księgozbioru głównych bibliotek w Polsce i na świecie. Centrum wyposażone jest również w router WIFI do podłączenia własnego komputera przenośnego z uzyskaniem dostępu do Internetu.

W Centrum znajduje się: bibliotekę z dostępem otwartym i Czytelnia główna (180 miejsc); biblioteka czasopism i czytelnia czasopism (150 miejsc), czytelnia internetowa (22 stanowiska komputerowe), archiwum prac dyplomowych, archiwum uczelniane, magazyn zbiorów specjalnych oraz muzeum Akademii Polonijnej. Biblioteka jest otwarta od poniedziałku do piątku od 9.00 – 16.00 a dodatkowo w weekendach zjazdowych w soboty od 9.00 – 16.00.

4.3 Uczelnia nie prowadzi studiów na odległość na kierunku *filologii*, natomiast wykorzystywana jest przez prowadzących platforma e-learningowa Moodle, która jest wsparciem procesu dydaktycznego realizowanego w sposób tradycyjny. Platforma ‘Moodle’ ze swoją zawartością w postaci e-serwisów z poszczególnych przedmiotów daje możliwość wzbogacenia zajęć, aktywizowania studentów do systematycznej pracy i jest narzędziem ułatwiającym komunikację pomiędzy wykładowcą i studentami, jak również dostęp do materiałów dydaktycznych i prezentowanych podczas wykładów lub ćwiczeń treści.

5. Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna przeznaczona dla ocenianego kierunku studiów prezentuje bardzo wysoki poziom. W opinii studentów nie zdarzyła się sytuacja, w której w sali wykładowej byłaby zbyt mała liczba miejsc w stosunku do liczby zapisanych na zajęcia studentów. Mają oni zawsze miejsce siedzące. Sale wykładowe są wyposażone w sprzęt audiowizualny, który wykorzystywany jest do wyświetlania prezentacji. Uczelnia zapewnia studentom dostęp do Internetu bezprzewodowego. Studenci mają możliwość bezpłatnego korzystania z infrastruktury Uczelni również poza godzinami zajęć, co pozwala im na doskonalenie swoich umiejętności. Na uwagę zasługuje udostępnienie studentom centrum fitness i siłowni. Infrastruktura Uczelni dostępna jest również dla samorządu studenckiego oraz kół naukowych.

6. Zalecenia

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

Max. 9000 znaków (ze spacjami)

1. Ocena – w pełni

7. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

5.1 Z opinii studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA wynika, że prowadzący zajęcia są dla nich dostępni podczas zajęć jak również odpowiadają na wiadomości e-mail. Wszyscy nauczyciele akademicy mają ustalone godziny swoich konsultacji i są na nich obecni. Studenci mają możliwość wyboru opiekuna swojej pracy dyplomowej, jak również sami określają jej temat, który jest następnie przez niego akceptowany. Seminary odbywają się w małych grupach, co umożliwia studentom indywidualną pracę z opiekunem.

Poza stypendium rektora dla najlepszych studentów, Uczelnia nie wprowadziła dodatkowych mechanizmów motywujących ich do osiągania wysokich wyników w nauce.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA, potwierdzili, że nie spotkali się z powstaniem sytuacji konfliktowych na Uczelni. W odpowiedzi na pytanie podkreślili, że mają możliwość składania skarg i wniosków do władz Uczelni, na które zawsze uzyskują odpowiedź.

Studenci potwierdzili, że spotkali się z propozycją pomocy nauczycielom akademickim w prowadzonych przez nich badaniach naukowych. Propozycje te były kierowane do członków kół naukowych. Na ocenianym kierunku działają dwa koła naukowe Koło Naukowe Tłumaczy oraz Koło Naukowe Młodych Literatów. Studenci co raz mniej chętnie angażują się w ruch naukowy, nawet pomimo tego, że jest on wspierany przez Uczelnię od strony organizacyjnej i finansowej. Przyczyną tego brak czasu na dodatkową działalność ze względu na odbywanie studiów w trybie niestacjonarnym i łączenie ich z pracą zawodową. Wsparcie finansowe kół naukowych zostało ocenione jako adekwatne w stosunku do ich potrzeb. Koła naukowe działają aktywnie zarówno na polu organizatorskim jak i *stricto* naukowym. Studenci nie organizują konferencji naukowych, jednak często wyjeżdżają na konferencje krajowe. Udział studentów w konferencjach naukowych ma najczęściej charakter czynny w postaci wygłoszenia referatu. Wydział nie przedstawił jednak listy publikacji naukowych studentów lub z udziałem studentów.

Uczelnia w podobnym zakresie wspiera działalność samorządu studenckiego. Samorząd studencki reprezentuje interesy ogółu studentów przez władzami Wydziału i Uczelni. W opinii przedstawicieli samorządu ich zdanie jest zazwyczaj uwzględniane po przedstawieniu racjonalnych argumentów. Ocenili oni, że władze Uczelni traktują współpracę z samorządem w sposób partnerski. Szczególnie pozytywnie została oceniona współpraca z Rektorem. Ponadto samorząd studencki organizuje szereg projektów dla studentów, które mają na celu ich rozwój kulturalny i integrację środowiska. Uczelnia zapewnia środki finansowe na działalność samorządu, które przyznawane są na podstawie preliminarza przedstawianego na początku roku akademickiego. Wysokość wsparcia finansowego, zdaniem przedstawicieli samorządu studenckiego jest adekwatna do obecnie prowadzonej działalności. Samorząd studencki nie posiada własnej wyposażonej siedziby. Ma on natomiast możliwość bezpłatnego korzystania z infrastruktury dydaktycznej Uczelni, co zdaniem jego przedstawicieli jest rozwiązaniem wystarczającym.

System pomocy materialnej dla studentów reguluje na ocenianym kierunku studiów Regulamin pomocy materialnej - ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom Akademii Polonijnej w Częstochowie, stanowiący załącznik do zarządzenia Rektora nr 12/15 z dnia 15 września 2015 r. Regulamin ten nie został dostosowany do przepisów znowelizowanej ustawy prawo o szkolnictwie wyższym m.in. w zakresie możliwości przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów dla studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia oraz w zakresie możliwości przyznania stypendium socjalnego bez konieczności dokumentowania przez studenta dochodów osiągniętych przez członków jego rodziny.

Regulamin określa zasady przyznawania każdego rodzaju świadczeń pomocy materialnej zagwarantowanej studentom przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym. Studenci podkreślili, że świadczenia pomocy materialnej wypłacane są terminowo. Informacje na temat pomocy materialnej są publikowane na stronie internetowej Uczelni. Pozytywnie pod względem organizacyjnym oceniona została praca pracownika zajmującego się przyznawaniem i wypłatą świadczeń pomocy materialnej dla studentów. Decyzje stypendialne są doręczane studentom na piśmie. Zwrócić należy uwagę, że uzasadnienie decyzji odmawiających przyznania świadczeń ograniczają się do wskazania przepisu Regulaminu bez przytoczenia jego treści oraz bez opisu stanu faktycznego ustalonego na podstawie złożonego wniosku. Uniemożliwia to więc odniesienie sytuacji studenta do wskazanej podstawy prawnej i stanowi naruszenie art. 107 §1 kodeksu postępowania administracyjnego.

Kryteria przyznawania stypendium socjalnego oraz stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych są sprecyzowane w Regulaminie i nie stwarzają problemów interpretacyjnych. Podkreślić natomiast należy, że Uczelnia stosuje nieprzejrzyste kryteria przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów. Po pierwsze zgodnie z §7 ust. 4 Regulaminu, stypendium rektora dla najlepszych studentów przyznawane jest na okres semestru. Regulamin nie precyzuje natomiast zasad przyznawania stypendium na okres drugiego semestru oraz nie wskazuje jakie są kryteria przyznania stypendium na drugi semestr. Po drugie, zgodnie z §17 ust. 1 Regulaminu, stypendium rektora dla najlepszych studentów może otrzymywać student, który uzyskał za rok studiów wysoką średnią arytmetyczną ocen lub posiada wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe. Z analizy dalszych paragrafów Regulaminu wynika, że Uczelnia wprowadziła cztery rodzaje stypendiów rektora: jedno za średnią ocen oraz trzy za poszczególne rodzaje osiągnięć. Zgodnie z §17 ust. 2 Regulaminu, student składając wniosek zobowiązany jest do wskazania rodzaju stypendium, o które się ubiega. Wobec powyższego, należy zauważyć, że Regulamin w §17 ust. 7 stanowi, iż stypendium rektora dla najlepszych studentów może otrzymać nie więcej niż 10% studentów każdego kierunku studiów. Jednak nie przewiduje on już natomiast procentowego udziału poszczególnych rodzajów stypendiów w puli 10%. Regulamin nie przewiduje również zasad podziału kwoty przeznaczonej na stypendium motywacyjne na poszczególne rodzaje stypendium rektora. Obowiązek wskazania we wniosku rodzaju stypendium, o które ubiega się student może być krzywdzące dla studentów, którzy posiadają osiągnięcia z dwóch różnych grup. Obecnie obowiązujący mechanizm nakazuje studentowi wybór rodzaju stypendium odnośnie którego posiada on wyżej punktowane osiągnięcia.

Brak wprowadzenia mechanizmu przeliczania średniej na punkty oraz uwzględniania na liście rankingowej zarówno średniej jak i osiągnięć może prowadzić również do sytuacji, w której student ze średnią poniżej 4,5 otrzyma stypendium przedstawiając tylko jedno nieznaczne osiągnięcie i tym samym wyprzedzi on studenta o wysokiej średniej.

W dalszej kolejności, negatywnie należy ocenić wykorzystywanie przez Uczelnię kryterium arytmetycznej średniej ocen a nie kryterium średniej ważonej. Prowadzić to może do sytuacji, w której studenci otrzymujący niższe oceny z przedmiotów wymagających większego nakładu pracy, mogą nie otrzymać stypendium ze względu na studentów, którzy otrzymują dobre oceny z większej ilości przedmiotów niewymagających znacznego zaangażowania.

Negatywnie należy ocenić także wykaz uznawanych naukowych osiągnięć studentów wynikający z §22 Regulaminu. Nie jest on odpowiednio rozbudowany i nie ma charakteru kompleksowego.

Przede wszystkim nie określa on wartości punktowej osiągnięć, uzależnionej od rangi osiągnięcia oraz poziomu trudności w jego uzyskaniu. Wobec czego podkreślić należy, że Komisja Stypendialna posiada zbyt daleko idące uprawnienia do dyskrecjonalnej oceny przedstawionych przez studenta osiągnięć naukowych. Ponadto Regulamin jako osiągnięcia naukowe, kwalifikuje wyłącznie osiągnięcia związane ze studiowanym kierunkiem studiów, co nie jest wymagane przez ustawę prawo o szkolnictwie wyższym i stanowi ograniczenie praw studentów do uzyskania świadczenia.

Studenci ubiegający się o przyznanie stypendium rektora za wyniki sportowe zobowiązani są zgodnie z §20 ust. 4 Regulaminu do wykazania, że na zawody sportowe zostali wydelegowani przez Uczelnię. Do osiągnięć nie zaliczają się natomiast wyniki sportowe uzyskane bez delegacji ze strony Uczelni, co należy ocenić negatywnie, jako ograniczenie praw studenta do uzyskania świadczenia, które nie wynika z ustawy.

Z kolei w przypadku przyznawania zapomóg należy podkreślić, że Uczelnia stosuje kryterium mające charakter dyskryminujący. Zgodnie z §24 ust. 2 pkt 4 Regulaminu, zapomoga może być przyznana jeśli urodzenie dziecka nastąpiło w małżeństwie studenta. Z literalnej wykładni przepisu wynika, że urodzenie dziecka pozamałżeńskie nie jest przesłanką do przyznania zapomogi.

Jednostka w czasie wizytacji przedstawiła pozytywną opinię samorządu studenckiego w przedmiocie wprowadzenia Regulaminu. Dokumentacja przedstawiona przez Uczelnię jak również relacja przedstawicieli samorządu studenckiego potwierdza, ustalenie wysokości miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka rodziny studenta uprawniającego do otrzymania stypendium socjalnego, następuje w porozumieniu z właściwym organem samorządu studenckiego. Porozumienia poświadczane są odpowiednim dokumentem wydawanym przez samorząd studencki, co ocenia się pozytywnie. Zauważyć jednak należy, że zgodnie z §18 ust. 1 pkt 1 Regulaminu podział dotacji na fundusz pomocy materialnej dokonywany jest przez Komisję Stypendialną co stanowi naruszenie art. 174 ust. 2 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, która przyznaje tę kompetencję Rektorowi działającemu w porozumieniu z właściwym organem samorządu studenckiego.

System pobierania opłat od studentów na wizytowanej Uczelni określa każdorazowo umowa zawierana ze studentem wraz z załącznikiem - tabelą opłat. Uczelnia nie pobiera od studentów opłat wymienionych wprost w katalogu opłat zakazanych przez ustawę. Wątpliwości może jednak budzić pobieranie opłaty za procedurę promocji absolwenta i za badanie jakości pracy dyplomowej. Uczelnia pobiera od studentów także dodatkowe opłaty administracyjne np. na działalność samorządu studenckiego.

5.2. Uczelnia jest obecnie zaangażowana w program wymian oraz praktyk Erasmus+. Studenci stacjonarni ocenianego kierunku, często wyjeżdżają na wymiany studenckie. W bieżącym roku akademickim na wymianę wyjechało 11 studentów, natomiast Uczelnia przyjęła 7 studentów z zagranicy. Przedstawione dane świadczą o tendencji wzrostowej studentów uczestniczących w wymianach. Uczelnia odnotowała również wzrost studentów przyjeżdżających.

Uczelnia prowadzi aktywną politykę informacyjną, która ma na celu zachęcenie studentów do wyjazdów zagranicznych. Aktualne informacje na temat wyjazdów są dostępne dla studentów na stronie Uczelni. Ogłoszenia o naborze są publikowane oraz rozsyłane do studentów za pośrednictwem poczty elektronicznej. Koordynator ds. wymian międzynarodowych, którym jest jednocześnie Rektor, organizuje spotkania informacyjne dla studentów, w czasie których mogą oni rozmawiać ze studentami, którzy wrócili z wymiany.

Uczelnia skutecznie wdrożyła system przyznawania punktów ECTS. Studenci są świadomi do czego w rzeczywistości służą punkty. Uważają oni, że ich ilość zależy od nakładu czasu pracy studenta. Organizacja kształcenia na ocenianym kierunku studiów nie utrudnia studentom wyjazdu na wymianę. Studentka obecna na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA podkreśliła, że nie spotkała się z problemami przy uznawaniu przedmiotów zaliczonych za granicą.

5.3. W Uczelni funkcjonuje Biuro Karier. Jednym z jego zadań jest wsparcie studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy. Biuro Karier organizuje dla studentów darmowe szkolenia, promuje targi pracy oraz spotkania z potencjalnymi pracodawcami.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA potwierdzili jednak, że nie mieli dotąd okazji spotkać się z aktywnością Biura. W ich ocenie nie odczuli oni dotąd zinstytucjonalizowanego wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy ze strony Uczelni. Wobec czego zaleca się zintensyfikowanie działań mających na celu zapewnianie studentom wsparcia tego rodzaju.

Uczelnia w ramach programu praktyk studenckich posiada szereg stałych umów współpracy z instytucjami zewnętrznymi. Studenci są tam kierowani na praktyki, gdy sami nie wybiorą innego miejsca.

5.4. W Akademii Polonijnej w Częstochowie udzielaniem wsparcia studentom z niepełnosprawnościami zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych. Oferuje on, studentom niepełnosprawnym kompleksowe wsparcie w zakresie dostosowania organizacyjnego i właściwej realizacji procesu dydaktycznego biorąc pod uwagę ich szczególne potrzeby, co należy ocenić pozytywnie. Pośredniczy on także w kontaktach pomiędzy studentami niepełnosprawnymi a nauczycielami akademickimi. Uczelnia, w razie potrzeby, zapewnia studentom niepełnosprawnym asystentów, którzy pomagają im w czasie obecności na Uczelni.

Budynek, w którym odbywają się zajęcia na ocenianym kierunku jest w pełni dostosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych. W budynku Uczelni znajdują się windy oraz toalety dostosowane do ich potrzeb. Uczelnia zakupiła system przenośnych pętli indukcyjnych dla studentów niedosłyszących. Biblioteka oraz czytelnia również dostosowane są w pełni do potrzeb studentów niewidomych lub słabowidzących.

5.5. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA pozytywnie ocenili pracę sekretariatu ds. studenckich. Podkreślona zostały kompetencje i sprawność działania pracowników administracyjnych. Studenci uważają, że sekretariat pomimo niewielkiej ilości pracowników, pracuje sprawnie, co pozwala im na załatwienie spraw bez kolejek. Ponadto studenci potwierdzili, że mają bezpośredni dostęp do Dziekana również poza wyznaczonymi godzinami przyjęć, co należy ocenić pozytywnie. Studenci wyrazili swoją pozytywną ocenę dla pracy Dziekana, który pomimo licznych obowiązków znajduje czas na pomoc w indywidualnych problemach studentów.

Program kształcenia oraz procedury dotyczące toku studiów zostały opublikowane na stronie internetowej Uczelni w taki sposób, że każdy student może się z nimi swobodnie zapoznać. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA potwierdzili, że nie mają problemów z odnalezieniem programu kształcenia oraz do innych zarządzeń i regulaminów, co ocenia się pozytywnie.

3. Uzasadnienie

Pomoc dydaktyczna sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów. System przyznawania świadczeń pomocy materialnej wymaga jednak reorganizacji i dostosowania do aktualnych przepisów ustawy prawo o szkolnictwie wyższym. Korekty wymagają w szczególności zasady i kryteria przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów.

Uczelnia zapewnia studentom możliwość wyjazdu na studenckie wymiany zagraniczne. Studenci ocenianego kierunku studiów są zainteresowani wyjazdami zagranicznymi. Sprzyja temu prowadzenie przez Uczelnię aktywnej polityki informacyjnej i promocyjnej. Organizacja procesu kształcenia nie stoi na przeszkodzie udziału studentów w wymianach międzynarodowych.

Studenci ocenianego kierunku studiów nie odczuwają wsparcia Uczelni w kontaktach z otoczeniem

społecznym i gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Działalność Biura Karier nie jest widoczna dla studentów i nie cieszy się popularnością. Uczelnia wspiera zainteresowanych studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim.*

Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne na bardzo wysokim poziomie. Na uwagę zasługuje działalność Pełnomocnika Rektora ds. osób niepełnosprawnych oraz asystentów studentów niepełnosprawnych. Infrastruktura Uczelni jest w pełni dostosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

Wydział zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

4. Zalecenia:

- Nowelizacja regulaminu pomocy materialnej w celu dostosowania go do aktualnych przepisów ustawy prawo o szkolnictwie wyższym.
- Poprawa sposobu uzasadniania decyzji odmawiających przyznawanie świadczeń pomocy materialnej.

Zintensyfikowanie działań Biura Karier na rzecz wspierania studentów ocenianego kierunku studiów, we wchodzeniu na rynek pracy.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena - **Znacząco**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1. Polityka jakości realizowana w Uczelni została zatwierdzona zarządzeniem nr 2a/2012 Rektora Akademii Polonijnej z dnia 5 marca 2012 r. Cele jakościowe zostały wyrażone również w aktach wewnętrznych wprowadzających Strategię Akademii Polonijnej oraz Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, który został zdefiniowany w 2011 r. Aktualnie System Zapewniania Jakości Kształcenia wdrażany jest zgodnie z Księgą Jakości zatwierdzoną uchwałą nr 3/2015 Senatu Akademii Polonijnej w Częstochowie z dnia 10 sierpnia 2015 r. Dokument ten uwzględnia politykę jakości, zgodnie z którą Akademia Polonijna w Częstochowie systematycznie dąży do podniesienia jakości pracy we wszystkich obszarach działalności i kształcenia na realizowanych kierunkach studiów oraz na studiach podyplomowych, nieustannie dbając o to, by absolwenci posiadali wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji oraz potrzebami i oczekiwaniami globalnego, krajowego, regionalnego oraz lokalnego rynku pracy. Elementami Księgi Jakości są również Strategia i Misja Akademii oraz regulacje i procedury WSZJK. Główne cele działania Systemu to:

- zapewnienie wysokiej jakości działalności dydaktycznej,
- systematyczna i kompleksowa ocena efektów kształcenia,
- doskonalenie programów kształcenia poprzez stosowanie mechanizmów służących do ich systematycznego monitorowania i ewaluacji,
- dostosowanie programów kształcenia do potrzeb rynku pracy i zapotrzebowania społecznego,
- dostarczanie informacji koniecznych do zarządzania procesem kształcenia,
- upowszechnianie informacji o programach i efektach kształcenia, a także działaniach podjętych w celu doskonalenia jakości kształcenia,
- kształtowanie poczucia wspólnej odpowiedzialności w środowisku za budowanie kultury jakości kształcenia,
- podniesienie atrakcyjności i konkurencyjności Uczelni w lokalnym środowisku poprzez doskonalenie jakości usług edukacyjnych.

W ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wyodrębniono takie podmioty, jak: Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości. Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami do zadań Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia należy:

- monitorowanie wprowadzania rekomendacji Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia,
- przygotowywanie i koordynowanie wydziałowych badań ankietowych,
- przeprowadzenie wewnętrznej oceny jakości kształcenia na Wydziale według wytycznych Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia,
- analizowanie i publikowanie wyników oceny jakości kształcenia na Wydziale (wyniki badań ankietowych),
- sporządzenie raportu z uzyskanych wyników badań ankietowych oraz przedstawianie Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia wyników samooceny i planów działań naprawczych z zakresu jakości kształcenia wraz z harmonogramem ich wdrażania,
- dokonywanie oceny programów kształcenia,
- ocenianie metod weryfikacji osiągnięcia założonych efektów kształcenia,
- opiniowanie propozycji zmian w programach kształcenia oraz nowych programów kształcenia z uwzględnieniem: potrzeb rynku pracy, wyników monitorowania karier absolwentów i zakładanych efektów kształcenia,
- opiniowanie harmonogramu i organizacji zajęć,
- sprawdzanie procesu dyplomowania,
- monitorowanie kariery zawodowej absolwentów oraz zbieranie i opracowywanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej.
- ocenianie obsady kadrowej zajęć dydaktycznych,
- monitorowanie jakości obsługi administracyjnej,

- monitorowanie infrastruktury dydaktycznej,
- opracowywanie rekomendacji dotyczących doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale.

Na podstawie analizy struktury organizacyjnej WSZJK należy stwierdzić, że obejmuje odpowiednie organy i gremia, które mają wpływ na doskonalenie procesu kształcenia w odniesieniu do wizytowanego kierunku.

Analizując opinie wyrażone podczas wizytacji przez przedstawicieli Jednostki, a także udostępnioną dokumentację, należy stwierdzić, że Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, rozumiany jako zbiór procedur mających na celu realizację długofalowej polityki jakości, jest obecnie wdrażany zgodnie z Księgą Jakości zatwierdzoną uchwałą nr 3/2015 Senatu Akademii Polonijnej w Częstochowie z dnia 10 sierpnia 2015 r. Zidentyfikowane działania projakościowe realizowane przed tą datą w odniesieniu do wizytowanego kierunku obejmują np. hospitacje, ankietyzację prowadzoną wśród studentów, monitorowanie losów zawodowych absolwentów. Udostępniony ZO podczas wizytacji raport z oceny jakości kształcenia na kierunku filologia za rok akademicki 2014/2015, a także zidentyfikowany stopień wdrożenia poszczególnych procedur określonych w Księdze Jakości wskazują, że WSZJK nie ma jeszcze charakteru kompleksowego, m.in. wskutek braku działań odnoszących się do monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz oceny metod weryfikacji efektów kształcenia. Wydaje się, że powodem takiego stanu rzeczy, w odniesieniu do okresu sprzed zatwierdzenia Księgi Jakości, jest obowiązująca wówczas forma Systemu, która miała charakter ogólnych wytycznych, założeń i sugestii w zakresie szeroko pojętej jakości procesu dydaktycznego. W niewielkim jednak stopniu określała ona metody ich wdrażania, ewaluacji oraz weryfikacji.

6.1.1. Zgodnie z przyjętymi w Uczelni założeniami za przygotowanie programów kształcenia poszczególnych kierunków, obejmujące zaprojektowanie i sporządzenie dokumentacji programów kształcenia, odpowiadają zespoły robocze. Zespoły te powołuje każdorazowo Dziekan. W skład takiego zespołu wchodzi pracownicy dydaktyczni i administracyjni Wydziału. Zespół, po zakończeniu prac nad projektem programu kształcenia określonego kierunku, przekazuje rezultat pracy – projekt kształcenia – dziekanowi Wydziału. Następnie Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia poddaje pod dyskusję zgłoszone propozycje, weryfikuje i opiniuje wnioski, a także przedstawia swoje propozycje na posiedzeniu Rady Wydziału. W procesie konsultowania przygotowanych projektów uwzględniono zarówno interesariuszy wewnętrznych (studenci, nauczyciele akademicy), jak i zewnętrznych (przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego). Udział ww. grup interesariuszy realizowany jest w sposób zinstytucjonalizowany poprzez przedstawicieli w odpowiednich gremiach. W odniesieniu do studentów i nauczycieli akademickich są to Rada Wydziału oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, zaś w przypadku przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego powołana przy Wydziale Interdyscyplinarnym w 2015 r. Komisja ds. Współpracy z Interesariuszami Zewnętrznymi. Dodatkowo w celu zasięgnięcia opinii w ramach WSZJK wypracowana została procedura nr 9 – Współpraca z interesariuszami w zakresie doskonalenia programów kształcenia, do której załącznikami są wzory opinii. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia zakłada cykliczne przeglądy programów kształcenia – dokonywane są każdego roku. Wszelkie zmiany w programach kształcenia zatwierdza Rada Wydziału. Przeglądy dotychczas nie doprowadziły do większych zmian z uwagi na pozytywne opinie poszczególnych grup interesariuszy w odniesieniu do procesu kształcenia na wizytowanym kierunku. W toku wizytacji ustalono, że w związku z trwającymi pracami dotyczącymi zmiany profilu wizytowanego kierunku na praktyczny prowadzone są intensywne konsultacje – zarówno z nauczycielami akademickim, studentami, jak i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Są one realizowane z jednej strony podczas posiedzeń ww. gremiów, z drugiej zaś z wykorzystaniem wzorów opinii określonych w procedurze WSZJK. Przedstawione ZO podczas wizytacji materiały i wnioski z tych konsultacji, wskazują, że Wydział wdrożył skuteczne rozwiązania umożliwiające pozyskiwanie opinii interesariuszy nt. efektów kształcenia oraz uwzględnia je na bieżąco w trakcie prac nad programem kształcenia dla kierunku filologia o profilu praktycznym.

6.1.2. Zasady monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia określa procedura

nr 1 – zasady monitorowania efektów kształcenia w celu ich doskonalenia oraz doskonalenia planów studiów oraz programów kształcenia. Za wykonanie analizy stopnia osiągnięcia efektów kształcenia odpowiedzialny jest Koordynator ds. Dydaktyki, który w tym celu przeprowadza coroczną analizę wystawianych ocen, wielkości i przyczyn odsiewu oraz analizę wyników egzaminów dyplomowych. W toku wizytacji ZO ustalił, że z dotychczasowej pracy Koordynatora ds. Dydaktyki nie powstało żadne opracowanie podsumowujące stopień osiągnięcia efektów kształcenia na wizytowanym kierunku.

Podczas wizytacji przedstawiono ZO dokument pt. Weryfikacja Efektów Kształcenia Jako Element Wewnętrzny Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Zdefiniowano w nim zestaw mierników ilościowych i jakościowych, które mają weryfikować zakładane efekty kształcenia. Szczegółowa analiza treści dokumentu wskazuje na potrzebę doskonalenia przyjętych założeń. W pierwszej kolejności zwraca uwagę fakt, iż dobór niektórych mierników wydaje się nie być jednoznacznie związany z problematyką oceny stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia, np.: odsetek studentów działających w kołach naukowych, liczba studentów uczestniczących w programach mobilnościowych, liczba studentów rozszerzających program kształcenia (indywidualny tok studiów, studiowanie na więcej niż jednym kierunku), wnioski z hospitacji zajęć, przestrzeganie zasad pisania prac licencjackich i magisterskich, znajomość przez studentów wymogów dotyczących sposobu zaliczenia przedmiotu i wyliczenia oceny końcowej. Niektóre z przyjętych mierników wymagają doprecyzowania sposobu ich pozyskiwania (np. ocena aktywności studentów na zajęciach) lub interpretacji (np. odsetek studentów, którzy obronili pracę dyplomową w terminie, liczba publikacji studentów). Jednocześnie niektóre z przyjętych mierników należy uznać za szczególnie istotne z punktu widzenia celów określonych w dokumencie, np. oceny z zaliczeń i egzaminów, współczynnik zaliczeń poszczególnych przedmiotów w pierwszym terminie, oceny prac dyplomowych wystawiane przez promotorów i recenzentów, adekwatność pytań egzaminacyjnych i kolokwialnych do efektów kształcenia, dostosowanie pytań na egzamin dyplomowy do weryfikacji założonych efektów kształcenia. Nie jest jednak jasny sposób wykorzystania oraz dalszego oddziaływania w zakresie doskonalenia stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Należy również podkreślić, że zarówno w raporcie samooceny, jak i podczas wizytacji nie przedstawiono informacji, które świadczyłyby o dotychczasowej realizacji opisanych powyżej założeń.

6.1.3. Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć opiera się na rozwiązaniach określonych w regulacjach wewnętrznych (Regulaminie Studiów, dokumentacji wprowadzającej Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia). Zasady monitorowania systemu weryfikacji efektów kształcenia zostały określone w procedurze nr 2 – zasady oceny efektów kształcenia osiągniętych przez studenta. Załącznik do procedury stanowi wzór raportu z analizy narzędzi weryfikacji efektów kształcenia. Zgodnie z przyjętymi założeniami za monitorowanie trafności dostosowania metod weryfikacji do zakładanych efektów kształcenia odpowiada Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Analiza polega przede wszystkim na weryfikacji materiałów przedstawionych przez prowadzących pod kątem zgodności założeń i celów stojących u podstaw konstruowania narzędzi z efektami kształcenia ujętymi w opisach poszczególnych modułów. Szczególną uwagę poświęca się kwestii możliwości miarodajnego testowania konkretnych efektów kształcenia przy użyciu narzędzi wykorzystywanych przez prowadzących. Podczas analizy uwzględnia się także stopień uszczegółowienia poszczególnych narzędzi, ich konstrukcję techniczną, formę redakcyjną, klarowność i komunikatywność. Należy podkreślić, że zarówno w raporcie samooceny, jak i podczas wizytacji nie przedstawiono informacji, które świadczyłyby o dotychczasowej realizacji opisanych powyżej założeń.

W Jednostce funkcjonuje procedura antyplagiatowa, która dotyczy wszystkich prac dyplomowych. Celem procedury jest przeciwdziałanie naruszeniu praw autorskich i nieuprawnionemu wykorzystywaniu cudzej własności intelektualnej. Do każdej wprowadzonej pracy, system generuje raport podobieństwa zawierający wyliczone współczynniki podobieństwa danej pracy do innych tekstów oraz informacje dotyczące fragmentów pracy zidentyfikowanych przez system jako identyczne z tekstami z bazy danych oraz Internetu.

6.1.4. Zasady potwierdzania efektów uczenia się reguluje uchwała Senatu nr 8/2015

z dnia 24 czerwca 2015 r. Analiza ww. aktu prawnego wykazała, że przyjęte zasady są zgodne z ogólnymi wytycznymi zawartymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. ZO zwraca uwagę, że dotychczas tematyka potwierdzania efektów uczenia się nie została w Uczelni objęta działaniem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

6.1.5. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia uwzględnia monitorowanie losów zawodowych absolwentów w celu dostosowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy. W tym celu wśród wszystkich absolwentów przeprowadzane są badania ankietowe. Nadzór na monitorowaniem losów zawodowych absolwentów sprawuje Uczelniany Koordynator ds. Monitorowania Losów Zawodowych Absolwentów we współpracy z Biurem Karier, które sporządza podsumowanie składające się z danych statystycznych prezentowanych w formie tabel i wykresów, oddzielnie dla każdego kierunku studiów. Na tej podstawie osoby odpowiedzialne za proces kształcenia

na wizytowanym kierunku sporządzają podsumowanie i formułują wnioski, które stanowią część raportu z oceny jakości kształcenia na kierunku filologia. Przedstawione w toku wizytacji sprawozdania wskazują na satysfakcjonujący poziom zatrudnienia absolwentów, np. z badań przeprowadzonych w 2014 roku wynika, że 99% osób spośród uczestniczących w badaniu pracuje, w tym 92% pracuje w zawodzie zgodnym z ukończonym kierunkiem studiów. W związku z powyższym Jednostka odstąpiła od sformułowania wniosków dotyczących działań doskonalących.

6.1.6. W odniesieniu do wizytowanego kierunku realizowanych jest kilka procedur służących ocenie kadry prowadzącej proces kształcenia. Należą do nich: procedura ankietowego badania opinii studentów nt. nauczycieli akademickich, hospitacje, a także procedura okresowej oceny nauczycieli akademickich. Dokonana przez ZO analiza właściwych procedur, uwzględniająca cykliczność oraz stosowane kryteria, pozwala na pozytywną ocenę realizowanych działań. Wydział Interdyscyplinarny przeprowadza regularną analizę otrzymywanych wyników i w razie konieczności podejmuje stosowne działania naprawcze, np. rozmowy ze słabiej ocenionymi pracownikami czy hospitacje. Zgodnie z procedurą oceny okresowej nauczycieli akademickich jest ona przeprowadzana raz na dwa lata. Oceny nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora, zatrudnionego na podstawie mianowania, dokonuje się nie rzadziej niż raz na cztery lata. Celem okresowej oceny jest ustalenie stopnia wypełniania obowiązków przez nauczycieli akademickich. Przy dokonywaniu oceny w sferze dydaktycznej podstawowymi kryteriami są: poziom i aktualność przekazywanych treści nauczania, rzetelność wykonywania obowiązków dydaktycznych, umiejętność w nawiązywaniu kontaktu ze studentami oraz gotowość do niesienia im pomocy w ramach prowadzonych zajęć, udział w organizacji procesu dydaktycznego, autorstwo i współautorstwo podręczników, skryptów i innych pomocy naukowych.

W sferze naukowej podstawowymi kryteriami są: publikacje naukowe z uwzględnieniem rangi wydawnictw lub czasopism, w których się ukazały, udział w projektach badawczych, udział w badaniach naukowych i pracach wdrożeniowych, udział w konferencjach naukowych. Przy dokonywaniu oceny w sferze organizacyjnej podstawowymi kryteriami są: funkcje pełnione w uczelni, udział w komisjach i zespołach, uczestnictwo w pracach organów. Prowadzona polityka kadrowa zakłada, że planowanie zatrudnienia w Akademii Polonijnej opiera się na następujących wyznacznikach: liczba studentów i liczebność grup studenckich, liczba godzin dydaktycznych, zapotrzebowanie na kadre stanowiącą minimum kadrowe na danym kierunku studiów, zasady rozliczenia pensum dydaktycznego, zakres merytoryczny zajęć realizowanych w ramach danego programu kształcenia, profil i zakres prac naukowo-badawczych prowadzonych w uczelni. W przypadku rekrutacji pracowników naukowo-dydaktycznych podstawowymi kryteriami oceny kwalifikacji kandydatów są: dynamika kariery naukowej kandydata, dotychczasowe doświadczenia kandydata w zakresie działalności zawodowej, naukowej, badawczej i dydaktycznej, zgodność tematyki publikacji i prac badawczych kandydata z tematyką zajęć dydaktycznych, które kandydat prowadzi. Uczelnia wspiera rozwój kadry naukowo-dydaktycznej poprzez finansowanie udziału w konferencjach naukowych, wsparcie przy publikowaniu monografii i artykułów naukowych, umożliwienie aktywnego udziału w badaniach prowadzonych na Wydziale oraz w uczelniach partnerskich, stypendia zagraniczne w ramach programu Erasmus + i innych. Odnosząc się do polityki

kadrowej, należy podkreślić, że Uczelnia wskazała w Księdze Jakości potrzebę zapewniania minimum kadrowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Uwzględniając zakres formalnych uchybień stwierdzonych w zakresie obsady minimum kadrowego wizytowanego kierunku (analizy dokonano w kryterium 2 niniejszego raportu oraz szczegółowo w załączniku nr 4), należy jednoznacznie podkreślić, że Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia nie jest w tym zakresie w pełni skuteczny.

W odniesieniu do kadry wspierającej proces kształcenia studentów, za pośrednictwem procesu ankietyzacji, mają możliwość oceny pracy jednostek administracyjnych na kierunku, w tym m.in. dziekanatu, biblioteki, działu rekrutacji etc. Jest to badanie powszechne i cykliczne. W tym aspekcie wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia działa skutecznie, o czym świadczą wysokie oceny, a także pozytywne opinie studentów nt. obsługi administracyjnej wyrażone podczas spotkania z ZO PKA.

6.1.7. Analiza ocen nauczycieli akademickich dokonywanych przez studentów prowadzi do tego, że w Jednostce podejmowane są działania naprawcze, m.in. w postaci rozmów z osobami, które uzyskały słabsze wyniki lub hospitacji. Skuteczność działań doskonalących jest badana w kolejnych cyklach ankietyzacji. Dodatkowo ocena dokonywana przez studentów stanowi element oceny okresowej nauczycieli akademickich, a także jest brana pod uwagę w kontekście przyznawania stypendiów wypłacanych z własnego funduszu, partycypacji organizacyjnej i finansowej ze strony Uczelni w awansie naukowym pracowników Jednostki. Ponadto uzyskanie przez nauczyciela akademickiego dwóch kolejnych ocen negatywnych stanowi podstawę do rozwiązania z nim stosunku pracy. Wyniki procesu ankietyzacji przeprowadzonego wśród studentów w roku akademickim 2014/2015 wskazują, że nauczyciele akademicy są oceniani pozytywnie.

6.1.8. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia uwzględnia monitorowanie zasobów materialnych i środków wsparcia służących właściwej realizacji procesu kształcenia. Studenci za pośrednictwem cyklicznie prowadzonego procesu ankietyzacji mają możliwość oceny m.in. infrastruktury, w tym biblioteki oraz udogodnień dla studentów z niepełnosprawnościami. Wyniki procesu ankietyzacji przeprowadzonego wśród studentów w roku akademickim 2014/2015 wskazują, że studenci pozytywnie oceniają ww. obszary, zatem odstąpiono od zaplanowania działań doskonalących. Niezależnie od przeprowadzanej ankietyzacji ocena systemu wsparcia studentów i stanu infrastruktury prowadzona jest na bieżąco w ramach obowiązków władz Wydziału oraz nauczycieli akademickich, którzy są zobowiązani do informowania kierownictwa o potrzebie zakupu np. literatury i wyposażenia sal dydaktycznych. Odnosząc się do środków wsparcia dla studentów, należy również podkreślić, że w Polityce Jakości Uczelnia zadeklarowała m.in. wsparcie materialne zgodne z regulacjami prawnymi obowiązującymi w Akademii Polonijnej w Częstochowie. Dodatkowo w Księdze Jakości (str. 42), podkreślono również, że analiza warunków kształcenia obejmuje system pomocy materialnej. Biorąc pod uwagę uchybienia formalne odnoszące się do systemu pomocy materialnej (analizy dokonano w kryterium 5 niniejszego raportu), w tym w szczególności niedostosowanie regulaminu do wymogów wynikających z Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014r. poz. 1198), m.in. w zakresie możliwości przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów studentom pierwszego roku studiów pierwszego stopnia oraz w zakresie możliwości przyznania stypendium socjalnego, bez konieczności dokumentowania przez studenta dochodów osiąganych przez członków jego rodziny, należy stwierdzić, że Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia nie jest w pełni skuteczny w zakresie monitorowania tego obszaru.

6.1.9. Za gromadzenie związanej z WSZJK dokumentacji na Wydziale Interdyscyplinarnym oraz analizę i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia odpowiada m.in. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Działania te są dokumentowane w postaci różnego rodzaju zestawień, raportów bądź sprawozdań. Są to w znacznej większości dokumenty, do których mają wgląd wszyscy zainteresowani. Należy jednak podkreślić, że Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmuje obecnie zbiór działań i procedur o różnym stopniu wdrożenia, do których opracowano szereg formularzy i wzorów dokumentów. Księga Jakości w odpowiednim zakresie uwzględnia obszar analizowania i dokumentowania informacji dotyczących jakości kształcenia,

jednak na obecnym etapie wdrażania poszczególnych procedur Systemu działania podejmowane w celu analizy i opracowywania danych nie mają jeszcze charakteru kompleksowego. Z punktu widzenia ZO świadczy o tym m.in. fakt, że Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia dotychczas nie opracował sprawozdania, które całościowo ujmowałoby analizę i wnioski odnoszące się do poszczególnych elementów budujących jakość kształcenia m.in. ze względu na to, że część działań założonych w Systemie nie była dotychczas realizowana np. monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia i ocena metod weryfikacji efektów kształcenia.

6.1.10. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia uwzględnia dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach. Studenci mają nieograniczony dostęp do programów studiów, sylabusów, efektów kształcenia, druków umożliwiających obsługę w zakresie pomocy materialnej oraz innych spraw administracyjnych w formie elektronicznej, w tym za pośrednictwem strony internetowej. Osoby zainteresowane mogą również znaleźć informacje dotyczące toku studiów w gablotach umieszczonych w budynkach oraz dziekanacie. W zakresie monitorowania tego obszaru studenci, za pośrednictwem cyklicznie prowadzonego procesu ankietyzacji, mają możliwość kompleksowej oceny dostępności informacji. Wyniki badań prowadzonych wśród studentów wskazują, że dostęp do informacji jest przez nich oceniany wysoko. Jak wynika z przedstawionego sprawozdania z działalności Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia podejmowane są inicjatywy zmierzające do ciągłego doskonalenia tego obszaru, np. poprzez wprowadzenie systemu informowania studentów o ważnych kwestiach związanych z procesem kształcenia poprzez ich wyświetlanie na ekranach znajdujących się przez Dziekanatem Wydziału Interdyscyplinarnego.

3. Uzasadnienie

Zarówno na poziomie Uczelni, jak i Wydziału identyfikuje się działania zorientowane na doskonalenie programu kształcenia przy uwzględnieniu polityki jakości. Wdrażane w odniesieniu do wizytowanego kierunku procedury Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości uwzględniają czynniki istotne z punktu widzenia jakości kształcenia. Należy jednak podkreślić, że w odniesieniu do niektórych elementów budujących jakość kształcenia (monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, ocena metod weryfikacji efektów kształcenia) działania założone w Systemie nie były dotychczas realizowane, nie można więc ocenić ich skuteczności i częstotliwości stosowania narzędzi. Analizując skuteczność Systemu w odniesieniu do pozostałych obszarów, należy stwierdzić, że jest ona znacząca. ZO zwraca szczególną uwagę w tym zakresie na uchybienia formalne stwierdzone podczas analizy minimum kadrowego wizytowanego kierunku oraz regulaminu pomocy materialnej dla studentów, które potwierdzają niepełną skuteczność Systemu. Na podstawie analizy struktury organizacyjnej WSZJK należy stwierdzić, że obejmuje odpowiednie organy i gremia, które mają wpływ na doskonalenie procesu kształcenia w odniesieniu do wizytowanego kierunku.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmuje obecnie zbiór działań i procedur o różnym stopniu wdrożenia, do których opracowano szereg formularzy i wzorów dokumentów. Księga Jakości w odpowiednim zakresie uwzględnia obszar analizowania i dokumentowania informacji dotyczących jakości kształcenia, jednak na obecnym etapie wdrażania poszczególnych procedur Systemu działania podejmowane w celu analizy i opracowywania danych nie mają jeszcze charakteru kompleksowego.

4. Zalecenia

- Realizacja założonych działań odnoszących się do monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przy uwzględnieniu uprzedniego przeprowadzenia ponownej analizy mierników ilościowych i jakościowych określonych w dokumencie pt. Weryfikacja Efektów Kształcenia Jako Element Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.
- Realizacja działań odnoszących się do oceny metod weryfikacji efektów kształcenia, wynikających z Księgi Jakości (procedura nr 2 – zasady oceny efektów kształcenia osiągniętych przez studenta).

- W celu zapewnienia kompleksowości WSZJK w obszarze gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia na wizytowanym kierunku, ZO zwraca uwagę na potrzebę uwzględnienia w przygotowywanym corocznie sprawozdaniu z oceny jakości kształcenia, wniosków i analiz odnoszących się do wszystkich obszarów WSZJK wskazanych w wewnętrznych regulacjach Uczelni. Z uwagi na fakt, że Uczelnia wprowadziła rozbudowany proceduralnie WSZJK, wydaje się, że jest to szczególnie istotne w celu zapewnienia synergii pomiędzy wszystkimi elementami Systemu. Jednocześnie ZO ma świadomość, że powodem nieuwzględniania w poprzednich raportach np. wyników monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, wniosków z oceny metod weryfikacji efektów kształcenia, jest fakt, że takie analizy w odniesieniu do wizytowanego kierunku nie były dotychczas prowadzone.
- Podjęcie działań zmierzających do opracowania i wdrożenia rozwiązań, które zapewnią skuteczne monitorowanie spełniania przez nauczycieli akademickich warunków umożliwiających współtworzenie minimum kadrowego wizytowanego kierunku studiów, w tym w odniesieniu do możliwości współtworzenia minimum kadrowego w odpowiedniej grupie, tj. samodzielnych nauczycieli akademickich lub nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.
- Podjęcie działań zmierzających do opracowania i wdrożenia rozwiązań, które zapewnią skuteczne monitorowanie systemu pomocy materialnej dla studentów, w szczególności w zakresie pełnej zgodności stosownego regulaminu z wymogami wynikającymi z ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Analiza SWOT zamieszczona w raporcie samooceny jest w dużej mierze trafna, jednakże wymaga dodatkowych komentarzy. Zespół częściowo zgadza się z tezą, że mocne strony uczelni to „interdyscyplinarne programy kształcenia wyróżniające się z oferty innych jednostek dydaktycznych” oraz „rozbudowana działalność z parterami zewnętrznymi”. Uczelnie rzeczywiście – częściowo z względu na interdyscyplinarne charakter kadry, oferuje bogatą ofertę przedmiotów na filologii. Uczelnia również posiada bardzo dobrą infrastrukturę a władze uczelni zadeklarowali chęć dalszego rozbudowania tej bazy.

Wśród słabych stron i zagrożeń nie zauważamy analizy wewnętrznych uwarunkowań rozwoju kierunku *filologia*. Zgodzić się można, że uwarunkowania zewnętrzne (niż demograficzny i spadek zainteresowania studiami humanistycznymi w ogóle, oraz silna konkurencja), to znaczące groźby dla kształcenia filologia, wszelako zespół oceniający odnotował przede wszystkim, jako zagrożenie dla kierunku, jego dobór kadry a przede wszystkim brak minimum kadrowego. Zespół oceniający wyraża opinię, że brakuje spójnego systemu sprawdzenia jakości kształcenia, który pomógł uczelni wypracowanie jasnej i skutecznej polityki kadrowej oraz sprostać wezwaniom znaczącej konkurencji dla *filologii* w walce o kandydatów na studia.

Dobre praktyki

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Za wzorową uznać można infrastrukturę uczelni raz dobrze rozbudowaną sieć firm, organizacji i instytucji rządowych i pozarządowych z którymi uczelnia realizuje różnorodne formy współpracy studentów z pracownikami. Uczelnia na przestrzeni lat zbudowała sobie grupę interesariuszy zewnętrznych a przede wszystkim międzynarodowych, z którymi aktywnie współpracuje.

